

„Vienuo Lietuvninku”
IŠLEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, :: NEW YORK
Prenumerata metams:
Sūvienvytoje Valstijoje..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo
laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apgarsinimų kainų klankite
laikui.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienuo Lietuvninku”
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, :: NEW YORK
Yearly subscription rate
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00
To Canada \$1.50
Advertising rates on application.
Address all communications to
the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York

Visuomenes, literaturo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 7.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVII.

VEL UŽSIKESINA ANT ATEIVIŲ.

Ateivai ir ateivystė nėra Amerikoje iš dienos klausimo. Amerikonai uždarė duris ant Ramaus Okeano chinų ir japonų ateiviams iš Azijos, nes juos išrado kenksmingu gaivalu. Dabar ateivijos žinovai atkreipė akį ant Atlančio Okeano, kuriuomi kasmetas aplaukia būriai ateivų iš Europos. Tarpan negeistiųjų ateivų dabar skaito slovakus, kroatas, magyarus (vengrus), herzegovinus, lietuvius, ruminus, graikus ir lenkus. Jie nutrenkė amerikonams darbininkams algas, eina pigiau dirbt ir savo nemoralisku gyvenimų užteršią „dorą“ amerikiečių gyvenimą. Taip buvo ikišolei tik paviršium kalba ma. Bet dabar ateivų klausimą rimta pakėlė du jūrymūs amerikonai: Cornell universitetas ekonomikos prof. Dr. Jenks ir ateivystės tyrinėtojas W. Jett Lauck, kuriuodu bendrai paraše ir išleido veikalą: „Ateivystės klausimas“ (The Immigration Problem). Jie sako, kad Amerikos tolesnis plėtojimasis priguli nuo to, kaip algaujančiams piliečiams bus „duota proga į medžiaginiui, protiškam ir doriniams plėtojimuisi“. Ir šita proga del algaujančių piliečių dabar einanti mažyn, nes aplaukę svetimtaučiai numaižinę darbininkų algas iki \$5 ant savaitę. Tas jau nupigine darbą ir pakartas amerikonų darbininkų medžiaginių papartę.

Bet ateiviams užmeta ir kita, nemažesnę nuodėmę: ateivai atneša protišką ir dorišką sugedimą. Protiška tuomi, kad labai mažai ateivai iš Europos žmonių galinčių dorai perskaityti laikraštį ir labai menkai tesirūpināti apsišviesi bei apspažinti su visomis gyvenimo srovėmis naujoje tėvynėje. Jie paima statistiką iš kalėjimų, kuriuose daugiausiai randą europiečių, ir iš tų prasikaltelių daug didesnis nuošimtis esas nemokančiu rašto, negu tarpe amerikonų prasikaltelių. Morališkas gi sugedimas pas svetimtaučius esas tas, kad jie labai nešvariai gyvena, savo kolonijose atsižymi girtuoklyste ir kitais nepadoriais darbais, kurie duoda blogą pavyzdį netik pačių ateivų priaugančiai gentkartei, bet ir amerikonių vaikams. Nešvarumas, ligos, nepadorus elgesiai

tarpe svetimtaučių padara labai „blogą immigrantų miksturą“. Jenks ir Lauck atkartotinai ir kartais neuzgincijamais faktais prirodo, jog bėdini ateivai netikai nebeatneš Amerikai gerai, bet darą skriauda ir pragaisti ekonominiam ir socialiniams išsiplėtojimui „mūsų rasęs“.

Kokiu būdu šitam nelabumui užbėgti už akių? Dau gelis vaistų jau pirmiai buvo išrasta: pakelta pagalvė mokesčis, pridėta išlyga kiekvienam ateivui turėti gatavai \$25 gatavais pinigais, apsunkinta daktariški ateivų peržiūrėjimai ir tt. ir tt. Bet štie aprubėžiavimai vystiek esą nesustabdē negeistiųjų ateivų priplūdimu. Todel patariama valžiai pirmuoju aprubėžiavimui da labajau ištempsti: pagalves pakelti dar augščiau, gatavų pinigų atsivežant reikalauti dar augiau, dar padidinti neleistinį ligomų skaičių, na ir galima esą dar reikalauti iš ateivų didesnio apšvietos cenzo: kad mokėtu gerai skaityt, rašyt, amatų, etc. Kitaip būsių blogai, nes jau ir dabar trylikoje Amerikos valstijų ateivai savo skaičiumi pralenkia amerikonus, bet savo apšvietumu kur-kas žemiau atsilikę ir nenorėti pasikelt.

Kaip matome, ateiviams užmetama didelė kaltė ir nemažiau drastiškos siuloma priemonės ateivystei suvaržyti. Užmetime yra nemaža dalis teisybės. Ateivų kolonijų negalima pagirti. Ateivų pasielgių nėra kaip teisinti. Bet viskas turi savo dvi pusės. Mes netrikim, kad ir pirmieji Amerikos ateivai, kurie išnaikino indijonus, būtų buvę kokie ideališki apšvestūnai. Vargiai jie augščiau stovėjo už dabartinius ateivius iš Rusijos, Lietuvos, Lenkijos, Moravijos ir Herzogovinos. Tik laikui bėgant jie augščiau pakilo. Ir pakilo dėlto, kad jie kitokias čionai raudo gyvenimo sąlygas. Visa jų buvo laimė, kad jie atėjo anksciau, kada iš vienos pusės maža buvo darbininkų ir jems geras algas mokėjo; iš antros pusės — tada nebuvo Amerikos gyvenimas suriestas i milžiniškų trūstų ir syndikatų retėžius. Dabar yra kas kita. Dabar algas moka taip mažas, kiek jie nori. Darbininkų jieško kuopigiausią, ir gaudomi i fabrikus ir kasykles švieži ir pilni sveikatos ateivai. Duoda ateivui \$7 ant savai-

tės, o pragyvenimui išsina \$6. Kiek iš to pasileika jam gyvenimas pašvarinti, jo protas pamiklini, jo gabumas ir dora išplėtoti?

Kas gali sakyti, kad darbai sumažėjo. Tūkstančiai akry balokšnių Amerikoje neiškultytuota, neapmato mos erdvės pelkių ir rai stų neišsausinta, milžiniški laukai farmų apleista. Ką jau kalbėti apie laukus, žemę, girių ir pelkes! Paimkime tik Amerikos miestus. Ar yra bent vienas lygus nors ir vidutiniškam miestui Europa? Chicagoje viduryje miesto stovi pelkės, New Yorke vos trečia dalis miesto turi švarias ir geriausias išbrūkuotas gatves.

O juk daugumoje miestų tēbera mediniai ir išpvė šaliakiai, kur praeivai kojas nusisukinėja pralaužose. Kitur dar miestuose taip sau publika po Cezario laukų purvynes tebebražioja! Milijonai žmonių čia rastų darbo. Bet ir fabrikuose dalykai da taip labai neper simainė nuo tų laikų, kada New Jersey prasti darbininkai iš mūsų krašto atvažiavę gaudavo ant dienos po \$3, o žmogus dieną išgyvendavo už kvoteri... Kur dabar prastas darbininkas tiek gauna ir kur jis už kvoteri bepragyvena? O juk jis tiek pat padirb, kiek seniai padirbdavo, — kur tau! jis dabar su mašinomis daugiau padirb. Regimai darbininkas savo dalį atlieka, nors jis ir tamsum yra skaitomas. Bet kur digsta tie pinigai — vat čia jis nebežino. Gal žino tiktais tie, kurie pasižiūri į almanachus ir mato, kaip Amerikoje kas metas auga milijonierų skaičius. Turėtų šitą geriau žinoti ir tie, kurie agituoja už ateivystės susaurinimą.

Mums atrodo, kad štie nauji ant ateivų pasiekimų visiškai be pamato. Suprantama, mūsų žodžių iš čionai neišgirs tie augštai ponai, ir tie legislatoriai, kurie ateinančiais kongreso posėdžiai vėl žada imties už ateivų klausimo. Bet šiatis klausimas jau kampu pastatytas ir jau judina vištų tautų ateivius, kurie jau pradeda vieni-kiti kritiškai atsilipti ant minėto p. p. Jenks ir Lauck veikalų. Mums irgi priderės prie to prisiruošti ir per mass-mitingus padaryti savo kongresmanams rezoliucijas, kurios turi būti išrodinėta tas, kuo ateivų priešai nenori matyti, — kad ne ateivų su plūdimas neša Amerikai pa-

vojų, bet algų nupuolimas ir gyvenimo pabrangimas. Ne apie ateivystės suvaržymą turi Amerikos veikėjai sau galva laužyti, bet remti prez. Tafto sumanytuosis du planu: 1) sušaukimą Washingtonan iš visų šalių ekonominės žinovų ir ištirati priežastis gyvenimo pabrangimo; 2) sutvėrimą komisijos, kuri ištirytų Amerikos darbo klausimą. Čia išsisiųs ir ateivystės klausimas. Nes ateivai nenori būti blogais. Reikia tik duoti jiems progą, reikia pakelėti algas ir nupiginti pragyvenimą. Žodžiu, reikia atrasti tą motiną, kuri Amerikoje gindu milijonierius ir smaugia darbininkus.

PERŽVALGA.

// Iš „Aušros“ veikimų. „Lietuvos“ N5 Dr. Šliupas paduoda „Aušros“ draugijos apskaitą. Per visą 1911 metų inplaukų išdan \$255, išleista \$401.35. Išleika ant 1912 metų \$169.47.

Siemet sušelpta šie moksleivai: 1) Jad. Francuzavičiute \$75; 2) W. Bowkiewicz \$50; 3) Fel. Borckievič (Petru Maikauskui) \$75; 4) V. K. Mikolaitis \$100; 5) Jonas Šepetys \$50; 6) Vanda Min gailytė \$50.

Pereitų metų inplaukos toli nepadengi išlaidų. „Lietuvos“ suveda pirmesnių metų inplaukų, kurios buvo gana didesnės. Taip: 1909 m. inplaukė \$704.93. 1910 m. — \$696.89. Pagaliaus sako, jei nesiras daugiau šaltinių, kaip tiki narių mokesčis, tai „A-ra“ veikiai nebegalėti moksleivių šlepinti. Apgailėtinas faktas! Reikėtų apie tai pagalvoti ir mūsų moksleiviams. Akyva, kodel jie patis nepajudina plunksnos moksleivių šlepimo klausimą?

// Vokiečiai socialdemokratai rėmę lietuvius. „Liet. Žin.“ korespondentas iš Prūsijos rašo, jog vokiečiai socialdemokratai nutarę per rinkimus remti lietuvių kandidatą į reichstagą. p. Strēki, prieš vokieti Schwabachą. Tačiaus Strēki neišrinktas (gavo 7281 balsus); o Schwabachas išrinktas (11.003 b.). Jeigu tiesės, kad vokiečiai socialdemokratai rėmę lietuvius, tai jie vėl pasirodė išmintingais, kaip ir visuomet. Jie užgėdina net mūsų socialistus, kurie sako, kad ant Prūsijos lietuvių gyvenimo reikia užvožti vokiečių sukalto grablento. Nesistebim delto, kad senuko socialistų vado Bebelio išmintinga taktika Vokietijos socialistus kasmetas stipriau išsidės parlamante.

// Raštai ir literatūros naujienos. „Vienuo Liet.“ eina K. Puidos drama „Mirga“. Neužilgo bus spausdinama dramos „Rūtų vainikas“ ir „Undinė“.

„Kovoje“ eina Žemaitės vaizdelis „Pritrūkė kantrybės“.

„Tėvynė“ spausdina Tolstojaus komediją „Nuo degtinės“.

„Kataliko“ N4 užsibaigę K. Puidos kritiški bruožai „Mūsų dainiai“ ir N5 pradėta spausdinti E. Oržežienės apysakaitė „Ziemos vakaras“, K. Puidos ver-

Todel, pakol dar nevėlu, Santakos Liiga, kviečia visas viešpatystes susitarti ir pasirašyti, kad niekados karėse orlaiviu nevaratos. Ar pasieks prie to prikvieсти, nežinia. Karių šalininkai tvirtina, kad jeigu žmogui valia kovoti ant žemės ir vandens, tai kodel nevalia ore?

× Sugržo karalius. Vasario 5 d. sugržo Anglijos karalius ir karalienę iš kelionės po Indiją. Karalius Jurgis dabar turi titulą Indijos imperatoriaus, ir jėgų kada netektu valdžios Anglijoje, galėtų da persikelti viešpatauti į Indiją.

× Japonai tveriasi savo religija. Japonijos naminis ministeris sušaukė konferencijon krikščionių, buddistų ir šinto religijų atstovus. Tikslas esas — sutverti naują tam tikrą valstybinę tikybą, kad suartinti žmones su valstyja ir auklėti liaudyje moraliskumą. Dabar japonų oficialė religija yra šintoizmas, tai yra pro

čiai įveikti. Chinų popiežiai ne pasistumė dar pirmyn. Rods sa koma, kad Dr. Wu Ting Fang jau paraše „Magna Charta“ (didžiąjį kortą) naujai visų chinų respublikai, bet revoliucionieriai ir Pekinės veikėjai da ne susitaiko daugelyj dalykų. Revoliucionieriai reikalauja palikti prezidentu jų išrinktajį Dr. Sun ir sostapile — miestą Nanking. Pekiniečiai gi prezidentą siūlo rinkt visai naujai iš sostapile palieka Pekiną. I prezidentą dabar jie nurodo generalą Li Yuen Heng. Tvarkos dar nėra. Išyksta ir smarkus susirėmimas. Mandžuriuje vienas generolas nužudė 23 savo oficierius už jų užuojausmę revoliucionieriams.

× Vokietija. Berline susirinko naujai išrinktas parlamentas. Renkant parlamento prezidentą tik nebeateikė juo socialistų vadovas Aug. Bebel. Jis gavo 175 balsus, o jo oponentas — 196. Išrinkta Dr. Peter Spahn iš klerikalų centro partijos. Užtai vice-prezidentu išrinkta socialdemokratas Scheidemann. Abelai šiomet vokiečių reichstagas bus ne maža socialdemokratų intekmė. Reikia tikėtis daugelio gerų permainų.

× Rusų-francūzų raštų konvencija. Apskelbta tapo nutarimai iš rusų ir francūzų rašytojų ir valdžios atstovų susižavėjimui. Tarpe ko kito, nuog šiol bus valdžiai pripažinta abiejų šių šalių rašytojų teisės ir kopiraitė klasikų vertimų, perspausdinimų, etc.

× Italai gėdusi pasirodyti. Briusselėje atsiderė Interparlamentės Ramybės Unijos. Numanydam, kad čionai bus Italija papeikta už išveržimą Tripolin, italai šitos unijos sąnariai atsiskleidė dalyvauti ir net visiškai išstojo iš šitos unijos.

IŠ VISUR.

× Skrido, bet nukrito nuo Eifelio. Paryžiuje nelaimė patiko pagarsėjus austrijokas kriaucius, F. Reichalt. Jisai vis mėgino savo išradimą, kaip galima būtų ore laikyties be orlaivio, tik su skėčiu (parašiuta). Dabar buvo pasiliptas ant Eifelio bokšto, ir pasileido su iškėstu skėčiu. Bet vargšas nukrito iš 180 pėdų augščio ir ant vėtos užsimušė.

× Rado seniausį žmogų. Rytiųje Anglijos dalyj rasta griaudė (škeletas) žmogaus, apie kurį sujudė dabar visi mokslininkai. Dalykas tame, kad pagal išrokuvinį, šito žmogaus esas gyventoja da pirmo leidinio žemės periodo, tai yra už 100.000 metų. Taigi toli seniau už t. v. „neandertalinį“ žmogų, kurį antropologai išskolei skaitė už seniausį žemės gyventoją.

× Atsišaukia prieš orines karas. Londono „Saintaikos Liiga“ sutaisė ir visoms viešpatystėms išsiuntinėjo indomą memorialą. Šita liiga nurodinėja, kad visame svete prasideda vartojimas balionų ir aeroplano, ir kad pirmiai sėnuoma sunaudoti orlaiviu karas tikslams. Tada susilaikume neišpasakyta balsias kares:

Iš Rusijos.

† Rasputino skandalas. Čar-

skame Siele gyvena garsus „pra-

nas“ Rasputin, kilęs iš prastu

kaimiečių ir išmūsijęs kokią tai

naują tikėjimą. Jis turėja labai

didele intekmę caro dvare ir net

ant carienės. Dabar laikraščiai

iškeli aisktēn, kad Rasputinas

skelbėjas kriminališką kultą,

esas „sugadintojas kuno ir du-

šios“, ir apipainioję tuomi carienę.

Užtai „Novoje Vremia“ re-

daktorius Suvorin patrauktas tei-

sēn ir bene atsisēsias kalėjimam.

Beto vidas ministeris uždraudė

visiems laikraščiams ką-nors ra-

šyti apie šarlataną Rasputiną.

Todel Dūma už laikraščius užtarė

ir nubalsavo reikalauti valdžios,

kad pati išaiškintų, kam caro dva-

re laikomas šarlataanas.

† Žuvo 50 pūgose. Ties mieu-

tu Išim, Siberijoje, sniegas ant

vieškelio užpustė apie 50 kelian-

inkų. Ikišolei surinkta sušali-

sių 44 lavonus.

† Heliodoras atsirado. Kaip

buvo jau rašyta, valdžia ištrėmė

vienuolynan atgaleivį šventiką

Heliodorą. Bet jis netikėtai buvo

kur dingęs. Po keleto dienų šven-

tokas vienok atsirado Peterburge

ir keikdamas valdžią tapo išga-

bentas į Floričevo vienuolyną.

† Rusijos cukrų sustabdo.

Briuselėje, Belgijoje, atsibūna

visų šalių cukraus pramonininkų

susibažinimas. Čia Rusijos pra-

monininkai pareikalavo, kad bū-

tų leista kasmet iš Rusijos išga-

benti po 250,000 tonų cukraus.

Bet staigu tam už protestavo

voiečiai, ir rusams tapo leista išga-

bentui cukraus tik po 150,000 tonų.

† Kuliabko areštuootas. Kie-

voje areštuoatas šnipų viršininkas

Kuliabko, kuriam per Kievo iškil-

mes buvo paskirtas išgerti caras,

carienė ir ministras, bet taip neti-

kusiai sergėjo, kad Bogrovas len-

gvai nušvė Stolypiną. Kuliab-

ka apkaltina išeikvojime toms iš-

kilmėmis skirtą pinigų.

† Bausmės ir represijos. Tau-

rijoje pakore, karės teismo pa-

smerkta, armėnų „Dašnakcu-

tiuk“ kovos partijos vadą Pe-

trochan. Ant Varšavos-Viennos

gelžkelio, einančio per Lietuvą ir

Lenkiją uždrausta vartoti lenkų

kalba. Tarnams ir valdininkams

prisakyta kalbėti tik rusiškai.

† Finų seimas atsidarys kovo

1 dieną.

† Chunchuzų naikinimas. Ge-

nerolas Martynov, vadas kario-

menės chinų parubežiai, išleido

liepmą: „vaikyt, persekiot ir iš-

naikyt chunchuzus, nežiūrint i

chinų teritoriją ir nesiklausiant

chinų valdžios“.

† Varšava. Čenstochovos vie-

nuolis Olesinskis, patrauktas tei-

sēn delei Macocco bylos, po kau-

eja paleistas iš kalėjimo.

† Nadsono jubilėjus. Siemet

rusų spauda ir visuomenė apvaik-

ščioja paminėjimais 25-metines

sukaktuvės pasimirus ižymiam

Rusijos poetui, S. J. Nadsonui.

Nadsonas buvo liaudies poetas ir

daug už vargdienių užstojuimą nu-

keitęs.

PAS MUS IR KITUR.

Artinasi prezidento rinkimai.

Partijų vadai išsiujuosė dirba-

prakaituoja už savo partijų bū-

simus kandidatus. Republikonai

iškiša net tris: dabartini prez.

Taftą, buvusį prez. Roosvelt ir

senatorį La Follette. Demokra-

tais tuomtarpu vis labiau šneka

apie New Jersey gubernatoriu

Wilson. Yra kartais pasiulomi

ir kiti, bet netaip „garsus“. Kas

lytisi socialistų, tai jie turbūt

vel ivardys Debsą. Mažesnės par-

ties da nesuspėjo savo kandida-

tu išgarsint, nors apie tas parti-

as maža kas ir tesiskaito. Stip-

riaušia partija vis da skaitesi re-

publikonai. Bet siemet ją pri-

siuvi ir demokratai, nes kongre-

san prisodino savo atstovų didžiu-

mą. Iš kitos pusės, republikonų

partija skila net i tris skeveldas:

konseruatų, pusradikalų ir bai-

sių radikalų. Konservatai stovi

už visados šypsantys Taftą, pu-

radikalai — už reksningą La Fo-

lette, o baiš-radikalai — už žai-

bus mėtantį Roosveltą. Bet La

Follette pastaruoju laiku iš ty

lenktynių išstojo. Todel pasile-

ka tik Taftas ir Roosveltas. Iš ty

pastarasis Amerikoje labai popu-

liariskas. Prakalbose ir raštuose

moka taip švelniai už save pasi-

agituoti, kad publika nei nesiju-

cia esanti jo pagauta. Ir dabar,

kada jo šalininkai jo vardą senai

jau mauna ant kandidatų jieš-

mo, jis ginasi neapsiūsiąs, ir pri-

deda: „Aš neesu kandidatas ir ne-

noriu būti, bet... aš nesusirušiu

savo rankų, jeigu visi norės“ ir

tt. Tokiu būdu, jūs — galit —

mane — suprast — kaip — norit

Roosvelto politika puikiai einasi

jo naudon, ir kažin-tik republiko-

nų konvencijoje ar nebus vėl Ro-

osveltas iškeltas į kandidatus.

Apie tai jau pilni laikraščiai ala-

so.

Kada Amerikoje toks didelis

alias delei kandidatų, airiai sa-

vo tėvynėje susilaukė savo paskutinių

politikos krizių. Kaip žino-

me, užpereitą savaite Anglijos

parlamentas nutarė užbaigti su

Irlandijos agitaciją už taip vad.

„home-rule“ (savvyvalda). Par-

liamentas prijungia Irlandiją

prie Anglijos, kaip savo provin-

ciją. Airiams philtros išklos-to-

kios tiesos, bet apie savvyvalda

nebėra nei kalbos. Žinoma, airiai

neužganėdinti. Jie rengesi

akmenais ir lazdomis pasitikti

mnisteri Chirchill, atvažiuosianti

airių sostapilė Belfast, perskai-

tyti airiams parlamento mani-

festą. Del viso ko, Anglia sutraukė į Belfastą kariuo-

menę. Vienok tas airių nenubai-

dė: jie Churchill'ą šaumiai ap-

švili, veik vytė išvijo; o jam iš-

važiuojant ant gelžkelio stoties

vienu airių sufragistė pridėjo ir

savoy dvyleki, nes tėkė į žandą,

sakydama: „Še tau, begedy!“

Anglių gi laikraščiai rašo,

kad tai Romos popėjus airius

kurstas nepasiduoti. Mat airiai

uolys katalikai, o juos prijungus

prie protestoniškos Anglijos, bus

susiaurinta katalikų dvasiškių

keliai Irlandijoje.

Amerikony laikraščiai labai

gėrisi, kad „žvaigždėtai-dryžia“

veliau net Berline atsidūrus ir

padėjusi vokiečiams socialdemo-

kratams sumušti vokiečius tanti-

ninkus ir kaizerio šalininkus. Bu-

ve taip. Iš Amerikos esą parva-

žiavę daugelis vokiečių, kurie tie-

siai su Amerikos vėliauva vaikšio-

je po Berlino gatves ir šaukė:

„Šalin su kaizeriu! Męs gyvenom

Amerikoje ir žinome, kad be ka-

raliaus yra didesnė laisvė!“ Na,

vokiečiai jų prisiklauso, prisiziū-

rejė į dryži vėliuką ir balsavę už

socialdemokratus, kurie ēda kai-

zeri, kaip galėdami. Tokiu būdu

siemet Vokietijos parlamentas

netekės daugelio kaizerio šalininkų.

Šią seredą kaizeris atidarbė

parlamentą ir prieš tai buvo už-

kvietęs atstovus savo palociun,

kaip ir kasmet. Bet iš 397 atstovų,

tesusirinkę tik 287. Nes so-

cialdemokratai kaizerio užkvieti-

ma kasmetas atkalkliai ignoruoja.

Tad Amerikos vėliauva, anot ame-

riui.

— Po truputį jau išsiriša ir Chi-

nu politikos mazgas. „Gelėzinis

premieras“ Yuan Si Kai prisyp-

re į kampą kaip revoliucionierius,

taip ir imperatorių. Šianedėl ji-

sai pagaliaus esąs privertęs man-

džių imperatorių atsisakyti nuo

sosto. Imperatorių — dar ma-

žiukas vaikis. Todel už jį para-

siusi atsisakymo ediktą senoji ka-

ralienė našlė. Roda ediktas dar

slaptoje būsiąs kiek laikomas,

bet žinoma jau, kad karalienė pa-

veda visą valdžią į rankas Yuan

Si Kai ir paliepusi suorganizuoti

Pietinės Chinijos respubliką, o

jos sostapilė lai paliekanti Peki-

ne. Dabar revoliucionieriams

stovi kėbli dilema: ar pasiduoti

Yuan Si Kai'jui, ar ne?

Jei pasiduosis, tai reikės panaikinti

revoliucionierių iškurtą šiaurinę res-

publiką Nanking'e ir atstatyt lai-

kinį savo prezidentą, Dr. Sun.

Tada prisieit abu respublikos su-

vienyti Pekine, sušaukti visos Chi-

nijos atstovus, išrinkti naują pre-

zidentą ir sutaisyti konstituciją.

Sakoma, kad revoliucionieriai ši-

to nenorė daryti. Laikas parodys,

kaip dvi chinų respublikos galės

susitaikinti. Kaslink mandžių ka-

rališkos giminės, tai ji būk išsi-

kraustysianti tai į Tibetą, tai į

Mandžuriją.

lio. Nupirkę plėšia su nekantry-

be, mano ras daiktas dvigubai,

trigubai, negu mokėjo. Nusiste-

bejumas, randa sagutę, šukas,

menkos vertės žiedelį... žinoma,

„auksinį“ — ligi rasa paguna ir

nusisveičia. Daiktai arba, teisin-

giu pasakius, niekneikiai būna

visada tie patis. Mūsų žmonės

manė, kad auksas atpigo, bet

anot tos patarės „norėjan ūn-

pirkti maiše, o čia būta katės“

apsiylė.

Ne tas.

KRUONIS. Trakų pav. Žanda-

rai. Ligiai šiam laikui pas mus nie-

ko nebuvu girdėtis apie žandarus.

Bet prieito mėnesio pradžioj į

kelius kaimus buvo atvažiavę

žandaras ir klausinėjo apie ko-

kius tai susirinkimus, ką veikia,

ras i vaikus mokina ir t. t.

Buvo ir mūsų name ir klausinėjo apie

vienu vaikiną, ką jis veikias...

ar nekalbas kokių kalbų. Mat-

mai mano intarti.

Dub.

RYGA. Trečią dieną Kalėdu

kun. Tumas kalbėjo apie Ameri-

kos lietuvius. Jo kalbai buvo pa-

samdyta didelė daili latvių drau-

gios salė pačiame miesto centre.

Žmonių buvo prisirinkę tik apie

300—400. Kaip del Rygos labai

mažai. Apie tas paskaitas buvo

apskelbta tik „R. Garse“, o „R.

Naujienose“ nei žodžio, nors „R.

N.“ kur kas daugiau prasiplati-

nusios po Rygą, negu „R. G.“.

Mat „R. N.“ kuningų keikiamas,

peikiamas, tai ir nebuvu kam į

jas paduoti, o „R. N.“ pačios

skelbtai apie svetij-nebuveli „neiš-

driso“. Kun. Tumas kažin-kodel

susirinkusiems pasakė, kad nemata-

čia salėj darbininkų, o tik in-

teligentus, nors inteligentų buvo

darbių mažutėlis burelis, šiaip gi vis

darbininkai, tik kad švariai pa-

do galima bus neužilgio turštai stiprių kuopą. Žmonės, ką nors nukalbinus, noriai pastoja TMD. nariais. Žinoma, tik reikia pasidarbinti ir vengti, ypač kalbėtose, tokį vyrūkų, kurie daugiaus nieko nemoka, kaip tik žmungus išskolioti ir tikėjimą išniekti. Tas erzina žmones, o TMD užsiima platinimu blaivos apšvietos, o ne erzinim. To reik niekaus neužmiršt. Girdėta, būk žadama surengti vakarėli ir bene kvies „Keliaujantį Kvartetą“ iš Waukegan'o. Pašalinis.

BRIGHTON, MASS.

27 d. sausio likosi nubausti du ariški gatvių bomai \$50, už sumušimą vieno lietuviu, J. Rumšos. Einant Market gatve į darbę vakare užpulė būrys airių valkati ir labai jį sumušė. Sužinojęs vardus, išpirko varentą ir liko nubausti. K. Vashkis.

NEW BRITAIN, CONN.

Nežinė prieš gerus ar blogus metus pas mumis jaunuomenė taip pradėjo pačiuotis. Nėra tos savaitės, kad neapsivedytu du ar tris. Nors čia pusėtinai ir lietuvių, ale da nebuvoto tokio gausaus poravimosi girdėtis. Tarpe to atsitinka ir visokių „istorijų“. Taip va, pereita nedėlių vaikinas Ant. Vikrikas iš New Britain, nuvažiavo parsivežti jaunavedės merginos iš Thompsonville, Conn. Čia rado apie dešimtį vaikinų, kurie tuojuo pradėjo vaikiną kloti, kad jis niekam nevertas, šliuptarnis, bedievės ir girtuoklis, nors po teisybės tas vaikinas karštas katalikas, priguli i S. L. R. K. A. ir neapleidžia nei sykį bažnytėlę. Negana, kad Thompsonville peštukai ji išskoliojo, bet ir mušti puolēsi. Vos tlam pasisekė su mergina pabėgti ir pasigauti traukinį. Peštukai vijos i ant vagzolo.

A. J. Mikalauskas.

CHICAGO, ILL.

Nedėlio 21 d. sausio pietinėje miesto dalyje Kensington atsibuvė Liet. Muzikališkos Dr-stės „Aido“ perstatymas „Svetimas Dievas“, parašyta Br. Vargšodrama, pirmą kartą sulošta. Veikalas yra paimtas iš kaimiečių.

Samuelis nuvisando sodnā su savo sūnum Samueli; sūnus įsimyli į krikščionišką merginą — Marę, ir nori apsivedti, bet Marė sako: kaip aš su tavim vesiuos, juk tu nekriskioni. Samuelis norėdamas gauti Marę, lieka krikščionim. Bet su krikštu jis ingijo „perkrikšto“ vardu. Jis apygina tie patis jo prikalbėtojai, sumuša jį, o Marė tik pasityčioja iš jo ir sako: kaip aš su tavim vesiuos, juk tu perkrikštas! Pagaliaus tėvas Abromas, prakeikdamas Samueli, mirsta, o patį Samuelį kaimiečiai suima. Tada Samuelis pamata, jog priimdamas krikštą sau laimės neingijo, tik liko pažemintas. Kitų vagystos buvo prime tamos jam. Jis lieka visiems sve timas, visų neapkenčiamas.

Lošime dalyvavo sekantios ypatos: Samueliaus rolo užmė Z. Mileika, Abromo — J. Vilimaitis, Murmos — Pučkorius, Marės — Vainorienė, Batako — Šileika, Kunegundos — B. V., Saros — K. Kenstavičienė.

Po perstatymui L. M. D. „Aido“ choras vedamas J. M. Laukelio padainavo tris daineles: a) Gi rioj, b) Tėvynė, c) Saulė tek. Sudainuota nepergeriausiai; prie žastis tame, kad „Aido“ chorė mažai merginų dalyvauja, išsimant „Draugo“. Per adventus buvo susitvėrė maišytas: lietuvių ir lenkų choras. Keletą kartų gražiai sugiedota, vieną posmą lietuviškai, kita lenkiškai. Bet tada airys klebonas sumanė pakelti mokesčių eiantiems į bažnyčią, nes esą labai gražu prie choro, tai reikia brangiai imti. Ir taip čionais brangiai, kaip kitur: imama 15c. Tai būt reikėjė mokėti po 20c. Turbūt delto lietuvių ir metė

nuoti kaip mergina, nes per die na po grėjė su vaikais bedainuo dama išdainuoja visą gerąjį bal- ses.

Po dainų prasidėjo balius, la kojanti krasa; vietoj atviručių buvo naudojami paprasti laiškai. Balius gana geroje tvarkoj buvo vedamas, nes visi balius vedėjai buvo jauni vaikinai, kurie su pranta kaip tvarką vesti.

Dagio Vaikas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Sausio 28 d. Woodmens salėje L. S. S. 51 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo vienas anglas ir p. Majauskis iš Valparaiso mokylos.

Tarpe klebono kun. V. Matulaičio ir parapijonų užgime labai aštrus nesutikimai iš priežasties pereity metu parapijiniu atskaitu, ant kurių komitetai atsisakė pas vyskupą pasirašyti. Nedėlioje 21 sausio komitetai pakėlė streiką: per dievmalystę atsisakė bažnyčioje pinigus kolektuoti. Parapijonai būtinai nori kum. Matulaitį iškelti, arba praša lenti, o kad jo vietoje liktų vikaras, kun. J. Gerveckas. Ar pasi- sekas, nežinia.

20 sausio mirė jaunas lietuvis A. Banionis 24 metų. Nors nesenai teprigulėjo Lietuvos Sūnų draugijoje, bet palaidojimui gavo \$50. Sako, būk Chicagoje kokiose tėvų draugiųose prigulėjės, vienok palaidojimui gyvieji kolktavo pinigus.

Tarpe Grand Rapids lietuvių labai inėjo madon elgetavimas. Reikia ar ne, vis kolecta. Žada gimiati kam vaikas — kolektas; giminė — kolektas; vestuvės — kolektas; mirė — kolektas. Gyvi būdami ir renka kolektą; kas biskutė aptingo dirbtį arba gunkas suskaudė — kolektas. Ar nelaikas būtų tā netikusi elgetavimo paproti mesti? Gyventojams labai ingriso, taip kad ir reikalangių atsakalo gelbėti; mat perdaug kolektų.

Rakandų dirbtuvėse šiai me tais atrodo gerai dirbs. Pereita savaitę tiek daug pirklių buvo suvažiavusi, kad viešbučiuose vietos pristiga. Darbdaviai diau giasi gavę daug užsakymų.

Darbai eina vidutiniai. „Šalčiai biski atsimetė“.

Garnupis.

LOS ANGELES, CAL.

Naujienos pas mus dabar to kios. Labai šalta ir gražios dienos.

Darbai rūbų siuvimo visai silpnai eina; 2 ir 3 dienas ant savaitės dirbame. Th. Kassiales.

GILBERTVILLE, MASS.

Šitas miestelis mažas. Dvi vil nionių dirbtuvės. Dirba i 1200 žmonių, tarpe kitų yra ir lietuvių apie 30 pačiuotų ir kita-tek pie vienių. Uždarbjai pusbūtini, galima pragyventi.

Iš lietuvių krutėjimo galima tiek pranešti. P. Račkus sumanė sutverti koki tai blaivystės skyrių, bet lietuvių nelabai tam pritaria. Nes nenori pasiduoti globo airių kuningo, kuris draudžia skaitytis visus pirmeiviskus laikraščius, išimant „Draugo“.

Per adventus buvo susitvėrė maišytas: lietuvių ir lenkų chor as. Keletą kartų gražiai sugiedota, vieną posmą lietuviškai, kita lenkiškai. Bet tada airys klebonas sumanė pakelti mokesčių eiantiems į bažnyčią, nes esą labai gražu prie choro, tai reikia brangiai imti. Ir taip čionais brangiai, kaip kitur: imama 15c.

Tai būt reikėjė mokėti po 20c. Turbūt delto lietuvių ir metė

gedojimą, potam ir lenkai pa metė.

Pirmau norėta čionais buvo draugystė sutverti, bet nenusise kė. Gilbertvilles lietuviai dar nieko gero nenuveikė

BALZAMINAS.**LAWRENCE, MASS.**

Iš Lawrence lietuvių gyvenimo daug ką būtų galima parašyti, ir būtų kam rašyti. Jaunų vaikinų ir merginų yra keli šimtai, bet nusuduoda niekais.

Šiuomis kart kitoko neminėsiu, išskiriant apie kooperaciją, valgomu daiktų krautuvę, kuri gyvuoja jau treti metai, uždėta 1910 m. 1 d. sausio. Čia gal būtų ne mano dalykas apie ją rašyti. Bet būdamas šios bendrovės sanariu, norėčiau arčiau su ja vinentaučius supražindinti. Kad kooperacija gyvuoja, tai tiesa. Bet kaip ji gyvuoja? Kokiam padėjime?

Aš tvirtinu, kad nei vienas sānarys apie jos stovė nežino, nes iki šiam laikui dar jokios atskaitos nebuvu. Beveik visi metai nebuvu nei vieno susirinkimo. Po teisybės, pas mus ir susirinkimai atsibūna ne kaip pas žmones. Bu vau pernai viename susirinkime. Kai-kurie sanariai, turėdami kokių ten patēmijimus pirminkui J. Arlauskui ir kitiems kooperacijos vedėjams, jau iš kalno ren gėsi atkerstyti. Todel jau prieš tą dieną Simas — Petras, Raulas — Jonas užspręše svečiuose, pasikaltēti, kaip būtų geriausiai išsibar tūti mitinge. Minėti Petrai ir Simai atėjo alučio prisisiurbė ir pradėjo kelti betvarkę, koliotis kas tik atėjo jiem ant liežuvio. Jau matosi, arti prie muščių, kiti išbėginiėjo per duris, mažai trūko ir policijos šaukti. Matydamas pirminkus J. Arlauskas, kad gražumu negalima perkalbēti ir nenori klausytis atskaitą, aplieido susirinkimą; potam ir vi si išskirstę. Taip ir liko neišduota atskaitos iki šiai dienai.

Dabar girdėtis kalbant vėl apie atskaitas. Taigi kada sulauksim susirinkimo, stengkimės ateiti kaipo vyrai, o ne akis užsiplyle, kad svarstyti savo reikalus rimtai, be asmeniškų piktumų. Meldžiamieji, katrie stovite arčiau prie kooperacijos, pasisteng kite pranešti sanariams, katrie turi pajus (šerūs), — kaip stovė kooperacija. Nejaugiai taip visad ir bus, kaip lig šiolei buvo?

Šanarys.

GARDNER, MASS.

2 d. vasario Finų Darbininkų Kooperacijos Name lietuvių vaidino du veikalai „Dėdė atvažiau“ ir „Audra Giedroje“. Pirmame veikale lošė artistai: J. Varekojis, Geidžiūnas, B-as, S. Kučinskutė (Bekičienė), jaunesniji Kučinskutė ir Aleknukė. Pabaigoje pirmo veikalo deklamavo Aleknutė ir Pekoraitis; Korzaničė (Gardnerio Lietuvos Darbų Koop. vedėjo žmona) dainavo dvi dainas, kas publiką užvis labjau užmė. Dainavo visai puikiai, kaip operos dainininkė; ji gerai išlavintai sudainavo dv tautiškas dainas.

„Audra Giedroje“ lošė: Urbonas, Varekojis, Petras Kryčkėnas, Korzaničė, Klinga, Pekoraitis, p-lė Balašaučiutė, Simaučiutė ir Bekičius.

21 sausio Rayno salėje lietuvių surengė prakalbas 8-metiniams paminėjimui kruvinojo nedėdienio. Kalbėjo Michelsonas ir Gardnerio beno kapelmeisteris A. Račkauskas; šis kalbėjo kas link pakelimo tarpe lietuvių muzikos, dailiosios mokslo šakos. Turbūt delto lietuvių ir metė

BRIGHTON, MASS.

Nuo seniaus man buvo girdimas Brighton'as, net ir laikraščiuose sutikdavau aprašymus, tai apie prakalbas, tai apie kitus kokius judėjimus, šio miestelio lietuvių. Pagaliaus ir pačiam prisiejo atslankyt, pažinti gabenėjamas ypatas, kurios galėtų ši-ta parasiesti į laikraščius; tokį man neprisiėjo matyti ir nemanau, kad čia tokį rastysi, kurie tame darbuoti, kadangi tamso dievukas užduoda Brightonieiams kitokias rūpestis. O korespondencijas turbūt patis kalbėtai iš kitu miestu atvažiavę, pasakę prakalbas ir patis jas aprašinėjo. Taip man bent atrodo, nes jau prabuvau apie pusantros savaitės, esu susitikęs daugybė lietuvių jauniu mo, bet nei vieno nebuvu man matyti, kuris būtų išmintingu vaikinu ar mergaite ir kalbėtūkas pridera, daugiausiai jems galvoj Bostono meilės gatvės, tai degtinė, tai alus, ir katras daugiau gali išgerti (arba kaip jie vadino šlektiškai „vyrysovac“) Matosi, kad Brighton lietuvių menekai susimano kas esą, kad net palieka savo gražią lietuvišką kalbą, o žargonuoja vieną lenkišką žodži, antrą rusišką, trečią angliską; o kaip tųjų nemoka, tai reikia dadėti daugiausiai lietuviškų. Ar gi ne juokas? Labai daug, patēmijau atėina lietuvių moteris į lietuvišką krautuvę. Krautuvinkas lietuvis, užkalbins lietuviškai, tai vam kokių žodži ir tuojuo vėl ima žaragonaut lenkiškai. Man išrodo, kad Brighton būtų galima gerai pastatyti lietuvių. Anot vieno vietinio lietuvių pasakojimo, čia lietuvių siekia daugiau 600. Randasi lietuvių kooperativiška valgomu daiktų krautuvė; kaip jinai stovi, man neteko sužinoti; bet matosi, kad nelabai kas; žinoma, kad nesutarkyta. Gasparidorius matyti nekaip apie bizninius nusimano. Tolius yra tris lietuviškos mėsinycios; dvejose maštose taip pat nešvarumas; trečiai tik uždėta, Miko Česnicko, tvėrėjo Lawrence kooperacijos ir jos buvusis gaspadorius, paskiaus buvęs Lynn'ko gasp. Bet, kaip sakiai, mūsų kooperacijos akeijonieriai nemyli tokį, kurie neineina su jais sykiu į karčemą, tačiau su M. C. koop. gsp. buvo nesutikimai, už tai jis kooperaciją aplieido. Atvažiavę Brightonan mėmuo atgal uždėjo savo krautuvę. Tai sumanus vaikinas. Pasakiaus yra lietuviška kolonialinė krautuvė. Žodžiu sakant viskas lietuviškai, tik reikia kad mūsų jaunuomenė daugiau darbuotųsi lietuvių labui, parengti gražius vakarėlius, perstatymus, teatrą ir taip toliau. Šiuomis kartu gana.

Jonelis.

LAWRENCE, MASS.

Streikas vis didyn. Darbdaviai tur-būt manę, kad suareštavus streikierių vadą J. J. Ettor, tai ir streikas užsibaigė. Bet darbininkai dar geriau susivienijo. Katrie dar dirbo, ir tie dirbė išėjo. Eina visi išvieno už geresnį kąsnį duonos. Kiekviena tauta atidare valgomu daiktų krautuvę ir šelpja bėdinesnius žmones. Kiek teko patirti, tai iš lietuvių mažiausia randasi neturinčių valgyti. Lietuviai su lenkais kartu atidare krautuvės. Pasirodė, kad lenkų tris kartus daugiau yra imančiu valgi, negu lietuvių, nors lenkų čia nera daugiau už lietuvių.

2 d. vasario policija atrado pa pjantus 2 vyru ir 2 moteris, ant Wallein str. gričioje. Bet kas ir už ką juos papjovė, tai nera jo

BRIGHTON, MASS.

kios žinios. Papjauti visi 4 yra belgai.

Taipgi atgal keletas dienų policija atrado vieną lietuvių, Singailą, pusgyvi ant gelžkelio. Taipgi nera žinios, kas su juom atsi- tiko. Singaila dirbo poperiaus dirbtuvėje. Žmonės visaip kalba, būk ji užmušę streiklaužio vieton. Kiti sako, kad traukinys užmušę Singaila greitu laiku pa simirė, palikęs 3 vaikus ir moterį.

Milicijos Lawrence dabar yra keli tūkstančiai; išskirstyti po vieną miestą daboja žmones, kad nevaikščiotų kruvomin po keletą. Streikieriai labai ramiai laikosi; per šias keles dienas jokio niekam nebuvu pavojaus. Streikieriams pradėjo sympatiuoti kaip vietinių turtingesni taip ir iš aplinkinių miestų.

Nors jau 4 savaitės, kaip streikuoja, bet darbininkai ir darbininkės visai nemanau grįžti į darbą už tą pačią užmokestį.

Daugelis žominių išvažinėjo į kitus miestus; lietuvių keletas išvažiavo į Lietuvą, o Italai — Italijon. Lietuvių Streikierų Komitetas dabar iš šių susidėda: P. Simonis, Ona Gaidžiutė ir M. Pauliukaitis. O komitetas visuotinės: J. Kibildis, A. Stravinskas, A. Baranas, D. Kirmila, T. Markovičius, J. Žukauskas, P. Strazdas, P. Naudžiūnas, J. Unpa, A. Valinckas.

Šiuomis „V. L.“ skaitytojams pranešame, jei kur minėtas komitetas atsilankytų, galite duoti aukas del streikieriu.

Pirm. P. Simonis.
J. Kibildis,
D. Kirmelas.

LAWRENCE STREIKO SELPI MAS.

Montello, Mass. Vasario 4 d. čia atsibuvo prakalbos pobažtyti neje salėje del Lawrence streikierių. Parengė susiveniję visos draugystės pagelbėjimui streikierių. Čia atvyko iš Lawrence streikierių delegatai. Buvo kalbėtų rodos 5 ir visi gana aiškiai nurodinėjo kapitalistų žiaurumą. Publik

KAZYS PUIDA.

MIRGA.

Keturiaveiksmė historijos drama.

(Tasa.)

GIMBUTAS. Ligi laužo liepsnos su juo...

Bet apie kokius žmones tu kalbėjai?

MIRGA. Apie Jogailos bičiuolius.

GIMBUTAS. Ne, Mirga, — to negali būti!

MIRGA. Juk šianakt turėjo Vytautas žuti.

GIMBUTAS. Tiesa, tiesa... Tai tu...

MIRGA. Taip — dabar aš jo vietoje.

GIMBUTAS. Kaip apsidžiaugtų Vytautas tave laisvą pamatęs!

MIRGA. Ne, dykūne, to džiaugsmo jis neturės. (Klausos, prieina prie sienos po kairės, prideda ausi į klausos).

GIMBUTAS. Kas atsitiko?

MIRGA (bėga prie jo, tyliai). Skubėk, dykūne, skubėk — gali susivēlanti. (Stumia ji prie durių).

GIMBUTAS (supratęs). Ne, Mirga, tavęs aš neapleisiu!

MIRGA. Nenoriu apgynējų! — Eik, eik — ir tarkau Vytautui! (ištumia pro duris). Užkabink pančius ir eik po dešinęs, tenuisileisi rūsin — jie nesuras tavęs.

GIMBUTAS. Eik, eik su manim, Mirga! Taip gera laisvėje gyventi!

MIRGA. Greičiau, greičiau, dykūne!

GIMBUTAS. Mirgal (Uždaro duris, uždeda geležies pančius ir nueina).

MIRGA (pastovėjus valandėlė prie durių).

Jaunas, bet doras... O man linksmas — jis laisvas — toli nuo galvaždžių rankų... (Girdėti už durių kaip stengiasi kažkas tylių pančius nukabinti. Pro plišius duryse matyti šviesa). — Kruvinis svečiai atvyksta... (Atsistoja prie guolio galo už kedės).

3.

BILGENAS (tyliai). Gal miega? — Pažiūrėk!

PROKŠA (pažiūrės guoli). Guolyje nėra.

MIRGA. Vytauto kraujo ištroskė, šunis! (visi puola ant jos nuogais kardaist, Bilgenas sulaičio iš užpakalio).

BILGENAS. Palaukit! Sustokit! (Budeliai sustoja ir žiūri į vienas kitą).

MOSTEVAS. Koks kipčas — vietos vyro boba!

PROKŠA. Aš bobų neskerdžiu. (eina prie durių).

MOSTEVAS. Tfū! tiktaid dykai tiek kelio...

MIRGA (praskęčia rūbus). Nesitikėjai, Bilgenė, savo sužiedotinės čionai rasti?

BILGENAS. Mirga! — kur Vytautas?

MIRGA (rodo savin). Štai jis!

BILGENAS. Kur Vytautas?

MIRGA. Toli iš čia — ne jūsų rankoms jis pasiekti... O jūs, kraugeriai, ko čia stovite! Dar rankos nuo Kestučio kraujon neapdžiūvo, o jūs jau vėl ištroskė. — Praeikta alkanų šunų gauja — ko stovite nutilė? Neišdrisote rankos ant moteriškės pakelti, o ant pražilusio senio pati pasikelė — lauk kraugeriai! šalin kūningų skerdėjai!

BILGENAS. Išeikita.

MOSTEVAS. Ko paleidai nasrus, kad neužciauptumėm.

PROKŠA. Perešklė višta: valdonams laisvę peri.

BILGENAS (tvirtai). Išeikita, tuoju!

MOSTEVAS ir PROKŠA. Gerai, gerai! (išeina).

4.

MIRGA. Ko-gi tu lauki?

BILGENAS (po valandėlės). Mirga, Mirga, kodel taip baisiai mane prigavai?

MIRGA. Aš, tave? — Ne, tavęs aš neprigaudinėjau, tai tu pats savimi apsigavai.

BILGENAS. Kaip tai?

MIRGA. Dar klausui! — Ar galėjai dristi laimės trokšti, ar galėjai jos siekti, kuomet visam kraštui jų laimę ir apgynėjų išplėšesi. — Iš milijonų žmonių jų laimę ir globėja pavogei — pats, jos nesuradės, ateini iš manęs prašyti. — Klysti, žomgžūdy, aš tau ne tik laimės, bet nei mirties neduosiu — eik pasaulin, nešk tą prakeikta milijonu tėvo žmogžūdybės dėmę — te duodie jį tau tai, ką iš gyvenimo užspelnė. — Pasitrunk man iš akių!

BILGENAS. Nesikaršiuok, nes mano rankose esi.

MIRGA. Žinau, žinau — bet ir tu mano... BILGENAS (artinasi prie jos). Išduoti ketini?

MIRGA. (karčiai juokiasi). Tave? — Tave išduoti? — Kam? — Tiems kūnigų karūnomis pasipuošusiems žmogžūdziam? — Ne! jie tavęs nenubaus kaip reikiant: juk tavo nuodėmę jie žygiai skaito.

BILGENAS. Mirga, aš žinau, kur einas ir ką daras ir to nei tau nepasakysiu...

MIRGA. Tai ko tau iš manęs reikia?

BILGENAS. Tos tavo stiprybės, kuri manė prie tikslų nuvestu — nes be tavęs jo aš neingysiu.

MIRGA. O! peilio aš tau neištisius, bet senai jau pasirūpinau pagimdyti tavo krūtinėje gyvate, kuri, sažinės kirmiņą gaivindama, nei dieną tau ramumo neduos.

BILGENAS. Ha! — jaučiu, jaučiu tą kirmiņą ir todel sakau: — štai mano ranka ir mano pagalba, — bėgkiva abu iš čia!

MIRGA (karčiai šypso). Bėgti! — bėgti su tavim!

BILGENAS. Taip, su manim...

MIRGA. Susiprask, susiprask ir neskubėk prie išsiluosavimo, — tu dar permaža kentėjai už savo darbus.

BILGENAS. Bet tu bėgsi su manim?

MIRGA. Aš! su tavim! — Juk tu tasai Bilgenas, kuris Kestutį nužūdė!

BILGENAS. A!

MIRGA. Tu norėjai ir jo sūnų nužūdyti...

BILGENAS. Mirga! gana! nes, nes...

MIRGA. Kas bus?

BILGENAS. Nebesusivaldysiu!

MIRGA. Mane pasmaugsi?

BILGENAS. Galėčiau ir tai padaryti.

MIRGA. Ne, tu tam persilpnas...

BILGENAS (puola ant jos). Nutilk, gyvate.

MIRGA (sustoja). Palauk!...

MIRGA. Su pasiilgimu laukiu tos valandos, kuomet vesite mane ant kartuvių... Saulei tekant vesite — mane — tą kartuvių valdovą už tekančią Vytauto garbingų darbų saulę... — O tu — tu mirsi su manim drauge, bet nenumirsi. — Pergilių inleidau šaknis tavo širdin, kad jas išrauti galėtum. — Aš viena galėjau tave išgelbėti, bet to nepadarysi!

BILGENAS (kovoja su savim, paskui puola prie jos ant kelių). Mirga, pasigailėk!

MIRGA. O tu Kestučio pasigailėjai?

BILGENAS. Aš turėjau!

MIRGA. O aš nenoriu!

UŽDANGA.

VEIKSMAS IV.

Veikia:

Kareivis 1.
Kareivis 2.
Bilgenas.
Mirga.
Mostevas.
Prokša.
Gimbutas.

Laukas. Netoliene matyti Nėries krantas iš kairės krūmias užželės. Po dešinęs, tolumoje kalnelis, iš už kurio dunkso tamsus miškas. Prie kalnelio, kiek kairėn, stovi kartuvės, prie jų du kareiviu sargu. Ankstybas rytas. Saulė dar neužteko iš-už miško.

KAREIVIS 1. Brr! šaltutis rytelis.

KAREIVIS 2. Et, tylėtum susičiaupės, daug geriau būtų.

KAREIVIS 1. Ko-gi man tylėti?

KAREIVIS 2. Nieko išmintingo juk nepasakyti.

KAREIVIS 1. Mata, — galvočius! (Abudu nutyla. Po valandėlės, apsidairej). Daug tau Bilgenas žadėjo?

KAREIVIS 2. Kiek ir tau.

KAREIVIS 1. Man? — Man jis paliepė ir tiek, nes, Vytautui su žmona pabėgant, aš stovėjau ant sargybos ir, tiesą sakant, girdėjau kaž-koki bildėsi, bet tingėjau kelties, taip salždžiai buvau užsnūdės.

KAREIVIS 2. Amžinas miegalius! — ot, ir gerai pelnā pramiegojai.

KAREIVIS 1. Na, ką jis tau žadėjo?

KAREIVIS 2. Nepasakysiu.

KAREIVIS 1. Trauk tave Poklius! (žiovauja). Dar negreit, turbūt, atsivilks, galima būtų snūsterti.

KAREIVIS 2. Miegok, miegok, kol galvos nepramiegosi.

(T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Peffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisukaitės para-

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tasa.)

storą kningą, arba kad ir tūkstantį „plakatų“ ba-

liui!!

(Spaustuvninkas sėdavosi ant lentos pata...)

uzdegdavo. Šarvu luktas plyšdavo kaip benkatas ir ponas kareivis pavirdavo į koči, iš kurios buvo kepk bedančiamas kotletus!

Aiškus dalykas, kad dabar visas gyvenimas turėjo inganti kitokią išvaizdą, negu pirma. Asmenai, kuri drąsa pasiliuko archivo senovėje; jos vietonai atsirado šaudyklos, kanuclės, bombos; iškiilo visokios tvirtovės, atsirado apšarvoti laivai ir tt. Leukiniams tautomams, neturinčioms parako, priėjo esūdnas diena. Europiečiai be jokių ceremonijų naikino tuos beginkliaus, sakydamas:

— Vis viena, jūs parako neišradote!

Mės neabejojame, kad parako išradimas daug kame pagelbėjo žmonijai. Jos sanariai dailiai ir pasekmingsai galėjo vieni kitzus naikinti ir tokiu būdu apsisaugoti nuo persidauginimo žmonių pessa-lėje.

4. Amerikos atradimas.

Nuo-pat susitvėrimo pasaulės Amerika kažkaip užsislėpė ir niekas jos negalejo atrasti. Lai-kams bėgant žmonės buvo ir užsimiršę, kad kur-nors turi būti ta pasislėpusi Amerika.

Ameriką atrado, kaip vieni sako, Christoforas Kolumbas. Jis buvo išmintingas, tvirtas ir gurus. Tūlame mokslinėjų susirinkime, kuriame debatuota apie žemės išvaizdą, Kolumbas prirodinėjo, kad žemė yra apskrita. Kad pertikrinus moslinčius Kolumbas sugniaužė viatos kiaušinį, be jokių gniaužtuvių, tiesiog savo rankom. Visi nusistebėjo ir imtikėjo Kolumbui.

Atrasti Ameriką Kolumbui pavelijo Ispanijos karalius Ferdinandas. Judvieji sutartyje yra pasakyta: «Mės, Arragonijos Ferdinandas iš vienos pusės ir Christoforas Kolumbas iš antros pusės — padarėva šią sutrūtį sulyg to, kad aš, Ferdinandas, apsiūmu duoti jam, Kolumbui, pinigus ir laivus, o jisai, Kolumbas, apsiūma sėsti ant laivų ir plaukti, kur išpuls. Be to paminėtas Kolumbas pasimėtas atrasti paskirtas vietininku r gaus dešimtą dalį visų bus paskirtas vietininku ir gaus dešimtą dalį visų pajamų.»

G. SUDEMANNS.

JONINES

KETURIŲ VEKSŪMU DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tasa.)

VOGELREITER.

Mudu pasakėva, kad jos motina mirė, bet viena kartą jiedvi visgi susitiko.

GAFFKE.

Kada gi ta nelaimė atsitiko?

VOGELREITER.

Konfirmacijos dieną. Kaip tik mergaitės įėjo į bažnyčios, staiga išgirdome šauksmus. Kas tai! Pasirodo, jis laukė duktės, puolė ant kelių, apkabino ją, pradėjo bučuoti rankas, kojas.

GAFFKE (pasipertydamas):

Baisu pamanyti...

VOGELREITER.

Žinoma, aš tuo išplėšiau iš jos mergaitę ir pervežiau namo... Aiškus dalykas, kad reikėjo aiškinėti... pasakėme, kad tai buvo girta boba. Bet ar jis tuo pasikokino?... Po to jis susirgo...

GAFFKE.

Na, o dabar, p. Vogelreiteri, kaip dabar?

VOGELREITER.

Tamsta taip pasibaisėdamas klausiai.

Scena VIII.

Tie patis — Georg (per vidurines duris) Trūda (iš užpakalio) paskui Marikę.

neš tamtois. Jeigu tamtos vėl atnešumėte jam pane, tai prado truputį šaldeanio, nešiū, pasikilia, nesaldus buvę.

KRISTINA.

Ak, vargūs senelia!

GAFFKE.

Nesakyt taip, tamta! Kienu visi norai ir vilja pašikakina vienų saldainių, tas pasiekė laimę. Ligi pasimatymo! (Marike) Ligi pasimatymo, pa-ne!

MARIKE.

Ligi pasimatymo! (Gaffke išeina, Vogelreiter'lo lydimas).

Scena IX.

Kristina — Marike — Georg — Trūda.

KRISTINA.

Nā, būk linkmesnė, meiliūže. Niekas tavęs ne-nuskauš!

TRŪDA.

Man tokia gėda! Jis tokis linksmas atėjo, o da-bar visai nosi pakabino. Jis turbūt nusiskaudė.

GEORG.

Nenusiskaudė, tik surimtėjo.

KRISTINA.

Ar jis tau patinka, Marike?

MARIKE (sudėjus skalbinius pakelia akis).

Kas, mamyte?

KRISTINA.

Pastoras.

MARIKE.

Aš taip labai pastaruoju laiku buvau užimta. Dar nei nepamaniau apie tą.

TRŪDA (patylomis Georg'ui).

Pasakyk jai tu.

MARIKE.

Trūda, ar ant tiulpano medžio nei vieno žiedo dar nera?

KRISTINA.

Ką? Tai tu dar nei savo tiulpano neaplankei?

MARIKE.

Dar nesupėjau, mamyte!

TRŪDA.

Na, pasakyk jai, pasakyk!

GEORG.

Marike, tu neturi teisės taip del mudvieju kan-kinties. Ir Trūda to nenor. Iš mudvieju pusės ne-žmoniška būtų tas leisti.

(Mariuke žūri į tolę ir patylomis miunuoją.)

TRŪDA.

Ji nei neklauso... Kaž ką dainuoja...

KRISTINA.

Ką gi tu dainuoji?

MARIKE.

Aš? Nei nemaniau dainuoti.

KRISTINA.

Juk tu ką tik dainavai?

MARIKE.

Taip... Įsrūtis stotyje šiandien išgirdau aš vienę dainę... Lietuvišką... Ketvirtosje klasėje važinėjančios mergaitės ją dainavo. Kaip ji... Na, ką? (dainuoja).

Žūriū člonsi, žūriū tēnat,

Nėr mano bernyčio.

Rid wid wil dai-dai...

Nėr mano bernyčio...

GEORG.

Ir tu taip gerai įsiėmijai lietuviškus žodžius.

MARIKE.

Zinoma!

GEORG.

Kas gi tave išmokinė?

MARIKE.

Kas gi čia tokio nepaprasto... Aš senai mo-kejau!

GEORG.

Ką gi reiškia ta danielė?

MARIKE.

Ką reiškia? Ak, Viešpatie, nieko tokio... (dai-nuoja) Hierher... ne... ne taip...

Hierhin sah ich, dorthin sah ich;

Wo ist wohl mein Liebster?

Rid wid wil dai-dai

Nirgends — ist — mein Liebster.

Scena X.

Tie patis — Vogelreiter.

VOGELREITER (ineina prie pas-kuinių žodžių, prieina prie Marikes iš užpakalio ir apkabina).

MARIKE (sušunka).

VOGELREITER.

Nieko, Marike, pakesk... Ir pas tave ateis bernytis. O gal jau ir eina... Na, kas gi su ta-vim!

MARIKE (prisiglandusi prie jo verkiu be ašarų).

Tu... taip iš... išgazdinai mane.

VOGELREITER.

Nuo kurio laiko tu tokia baikšt! Ypatingai g. rytą... Atsitiko kas su tavim?

(T. b.)

IS JONO SUTKAUS UZBASU.

I KOVĀ.

(Sulyg Maironio: „Laimingų laikų viltis“.)

Šalin nuliūdima, dūsavimai skaudus,

Ką užmušat sielą tikta!

Ar man kaip mergaitė dejuoti nuraudus,

Nors spaudžia krūtinę ledai?

Sūnus aš lietuviai, ką kardais žaibavo,

Kad gynė tėvynę mieliausią savo,

Kad mirė už jają linksmai!

Sūnus aš Bažnyčios. Kankintinių puotos,

Štai paramas dviosios silpnos!

Kryželių atstumsiu! — Jie taurę paduotę

Ant torturų gėrę lentos.

Rankas prieš kryželių kas krato,

Jas Dievo galybę tikrai nesupratė!

Naktis jam visur, visados...

Drąsai už tat stosiu į amžiną kovą!

Atmindamas bočių kapus,

Tėvynės sau meilę skiriu per vadovą,

O, Viešpat! Palaimink takus!

Kaip senteviai eisi kur šaukia tėvynę,

Šventas Kryžius ir viltis — tai mano tvirtinė.

Smūgis už tėvynę — smagus!

Senai.

J. S.

1904. XII. 27.

SAPNAMS.

Kam skaudžiai gnužinat mane,

O, jūs, sapnai, sapnais gal visada?

Iš jūsų jūrių lemata man kada

Įspaukt, ar žūt jūjų tvane?

Sloginate jūs krūti balsiai,

Nors veidalus ringuojaite plačius,

Į širdį īpilat nuodus — karčius,

Ir aitrus jūs dailieji vaisiai.

Karštai bučiuojate, kaip mylimoji,

Sav' mylimą, savo jautrius svečius.

O, sapne tuščias! Ko kilnoji

Mano suliegusius plaučius...

Atstok! duok pasilsj man šventą,

Arba atnešk, kas yra lemata!

Senai.

J. S.

1905. III. 4.

MŪSŲ KNINGOS.

„Mokslos Rankažinystės“. Su tokiu antgalviu tik ką išėjo iš spaudos kninga, sutaisytą A. Dagi, pagal prof. Papjusę, ir chiromantą Dello. Knings turi 64 pusl.

Dagis 20 pusl. sako: Chiromantija, tai yra latiniškas žodis ir reiškia rankažinystės mokslos; chiromantija, tai mokslos, kuris palei delno bei pirstu ruožus pažista ne tik pobūdį (charakterį) arba žmogaus palinkimą prié ko-nors, bet ir visą jo lidimą, kaip praeities, taip ir ateities”.

8 pusl. sako: „Ranka 1 tipo — didelė, išpūsta, reiškia, kad ta ypatia nedaug turi aštraus proto, nelabai gera apsiėjimuose ir pasielgimuose su menkesniais žmonėmis, palinkusi yra prie daug kūnišky pageidimų. Ranka tokio žmogaus labai išpūsta. Tokia ranka yra negišluota, iš viršaus nesimato išsi-vertusių gislių”.

„Ranka 8 tipo yra — siaura ir ilga, su ilgaipsištais, reiškia, jog ta ypatia yra silpnai organizmo ir ant valios; palinkusi yra girties ir meluočių. Ranka 6 tipo — maža, lieša — reiškia, jog ta ypatia yra kilto proto, tik nelabai sveika. Ranka 7 tipo — plati, trumpa — reiškia, kad ta ypatia yra linksmo būdo ir linksmi apsiėjimuose, šneki su žmonėmis, bet labai paslaptinė ūždyje ir darbuose. Žmonės su tokia ranka yra labai stiprus”.

13 pusl. sako: „Ranka moteriška, išpūsta, oda balta su duobelėmis ir pirsteliais smailiaisiai, reiškia — kad ta mergina arba ir moterė yra labai meili ir jausminga”.

Kaip pažiuri iš paprastos pusės, tai išrodo, jog rankažinystės mokslos yra čigonų mokslos; bet kaip pažiuri iš mokslinės pusės, tai rankažinystės mokslos sutinka su mokslu teisybės bei filosofijos. Pa-imbikim tik ore koki metereologiškai apsireiškima, kuris gana aiškiai parodo apie būsiančią oro permainą ar laiką. Tai kodel žmogaus rankos ruožai negalėtų pasakyti praeities ir ateities žmogaus gyvenime! Mes studiuodami gamtos historiją randa-me nurodymą, kad žmogus yra gamtos vaisius arba josios gyvybės dalis, tik su labajau išsivysčiusia fiziško sudėjimo forma, vadinas — žmogus kiek skiriasi nuo augmenų ir medžių, bet iš organizmo nei kiek nesiskiria; mat žmogus turi lygią gyvybę, tuo pati ką medžiai ir augmeni. Medžių natu-

rališki ruožai labai teisingai atspėja medžio praeiti, kodel žmogaus rankos arba chiromantija pagal rankos ruožus ir kitas naturales žymes, gali kaip kada teisybę pasakyti apie būsiantį ir praėjus, žmogaus gyvenimą.

Dagis nepasako, kada pradėjo rankažinystės mokslos plėtotis. Mės žinome, kad žilėje senovėje, 3 šimtus metų pirm Kristaus, minėtas mokslos angštai žydėjo Egypte. Historija parodo, kad Egypto faraonai net užlaikė prie savęs tokią akademiją ir profesorių, arba, kaip egyptiečiai juos vadino — „arčemikus“ tai yra rangažinius, katrie karaliaus vaikams, iš jų rankos ruožų spėdavo jų praeiti ir būrdavo gyvenimo ateiti. Vienas historikas pasakoja, jog vienam iš Faraono vaikų dešinės rankos mažajame piršte buvo tris smailus ruoželiai, kurie, anot Egypto arčemikų, reiškė — nedrasu žmogaus likimą. Faraonas, dagirdės tokią savo vaiko ateiti, prisakė tarnams nukirsti jo vaikui tą pirštą su tais ruožais, kurie reiškia, nedrasu žmogaus ateiti. Pas latinus pirm Kristaus gimimo taip gi augštai žydėjo chiromantijos mokslos.

Mikas Stakėnas.
Gardner, Mass.

ZEMAIČIŲ KALVARIJA.

(Kauno gub., Telšių pav.)

I.

Kas nežino arba nėra girdėjės apie Žemaičių Kalvariją — tą stebuklingą Lietuvos vietą, kur kasmet atsilanko didžios minios maldingų lietuvių, jieškančių sau dvasisko peno.

Pats iš savęs Kalvarijos miestelis — tai paprasciaus Žemaitijos miestelis. Bet, žiūrint į jį iš estiškos pusės ir į jo svarbumą žmonių akys, galime patemtyti, tame daugelį ypatybų, kurių kitur nema ty

džia, — tai mūsų taip vadinami šiaudiniai inteligentai, arba šioktoki vertelgos. Bandyk rinkti komitetą kokiam tautiškai-ideališkam pasidarbavimui, tai mūsų inteligentai pasišaipydami pasaky: „Baltrus tą gali atliskti, jis smarkus vaikinas!“ — ir nei vienas iš inteligentų neapsiūms, nes mat tame nėra jokios garbės. Ar priversi mūsų intelligentą dalinti plakatus prie bažnyčios, rinkti apgarsinimus? O ho! Tai jo garbė jėustum... Bet jeigu rinksiame, taip sakant biznieriu, tai žūrēkime, tas ponas Povilavičius ar Jokubavičius reikalauja \$5 už savo sugaštį, už karus ir už visokių tėn issigérimus, etc. Na, ir matome, kur idea, o kur garbė ir „biznis“...

Tiesa, neivyo pernai Nauju Metų TMD. kuopų vakaras. Bet ar tai man vienam užmesti kalčią? Aš bandžiau po seimui šaukti susirinkimą ir keletą sykių melždžiau centro raštininko p. Šlakio, kad sukviečių kuopą ingaliotinus, — nors tuos, kurių keletas pirmiau atsilankydavo prieš remigimą Vaičaičio vakaro 1910 m. ir prieš seimą. Pasekmį nebuvo. Arba vėl: kodel TMD. 22 kuopa užsnūdusi? Ar tai aš buvau jos pirmininku? Teisybė, per dvejus metus mano pirmininkavimo tik keletą susirinkimų tegalėjau suskiesti, ir tai ateidavo po keletą pačių, kurie dirba po ilgas valandas. O kur kiti?

Iš kitos pusės, mės chicagiečiai, perdaug jan pritvėrėm visokios rūpėjus draugijų. Tokiu būdu išsklaidyti mūsų jėgos; nors ir norėtume pasidarbuti, bet visur tie patis žmonės nebegali išsitekti Daug ką reiktu pasakyti apie mus, chicagiečius, bet aš nemėgstu per laikraščius polemizuoti, o ir laiko neturiu. Tą palieku gabesniams, kad ir J. Žiogui, kurie gal daugiau laiko turi. Tik, susimildami nebraukite su erškiečių ražu per intemptas striūnas, kuriuos ir taip jan vėjo papučiamos dejuoja. Pranas Eismontas.

LIUDNA TEISYBĖ ARBA PATENTUOTOJI APŠVIETA.

II.

Štai jan ne nuo šiandien pas mus iškilo ginčai (žinoma, tarpe apšviestūn) ir kiekvienam žingsnyj dantimis gražios ir su neapykanta žūri vieni ant kitų. Ir vien delto, kad vieni sako: „monikintės visko, skaitykite visokius raštus, raskite juos geras ir blogas pusės“, kuomet kiti — kišatik savo, savaip suprantamą apšvietai ir nerori, kad žmogus daugiau ką-nors žinotu, apart jų monikintum.

Štai „patentuotoji apšvieta“, kurią su keiksmis ir boykotais mūsų visuomenėn kiša kuningai iš vienos pusės ir socialistai — iš kitos, verčia mumis pagalvoti. Iškiole mūsų pirmėiviški-tautiški laikraščiai, čia Amerikoje, da nebuvu išskyre kokio nors luomo ar klasės mūsų tautos, ir nepradėjo jos ignoruoti, taip kaip ir amerikonių laikraščiai „The North American“ duoda kiekvienam angliškai suprantančiam išreikštai savo nuomonę savo skiltyse. Ir jo niekas nepeikia — skaito visi be skirtumo; bet pas mus, jeigu tik laikraščias yra visapusiškas ir cenzūros uždėjės nelaiko, — per ką žmogus beskaitydamas pradede save jaustis piliečiu ir pradeda suprasti savo vertę — jan jis yra negeras, jan jis niekina religiję,

LAISKAI IS LIETUVOS.

Troškūnai, Kauno gub. „Brangus Sūnau: — Jūsų laiškai, kuriuos gavau, yra man labai žingendus. Iš jų matau, kad pas mūsų brolius amerikiečius yra labai išsiplatinusi tokia epidemija, kad žiūrint sveiku protu, nekaip atrodo. Matosi, kaip išsiplėtojus ta neapykanta vieną prieš kitus. Neindomu tas būtų, kaip jūs sakte, kad neapykantau vien tie, kurie girtuoklystėje paskende, jokių laikraščių nei kningų neeskaito. Bet kad tas yra tarp mūsų brolių, taip vadinamų intelligentų, tai galima sakyti, kad epidemija yra gilių jau šaknis įleidus ir reikyt kur giliu pajieškoti priežasties... Ir dar blogiau, kad daroma vardan šventos idėjos, vardan tantystės ir darbininkų klasės išlinosavimo iš kapitalizmo vergijos. Taip einant, sunkus tai ir ilgas bus triūtas, iki tas bus atsiektas. Keista, kad mus broliai amerikiečiai turi skirtinges pažvalgas apie apšvietos skleidimą. Nekalbu aš čia apie klerikalus, kurių siekiai yra skirtinti, — nes jie, kaip pas mus Lietuvoje, taip ir pas jus Amerikoje nori da liudij po savo tik intekme palaikyt. Bet, tas dalykas tarpe tautiečių, laisvamanių ir socialistų. Ar tai tokiu būdu, mus broliai vinentučiai manote savo tautą pakelti ir liudij apšvesti? Ne.

Tai yra kitas dalykas, kurio regis jūs nenorite suprasti... Man rodos, kad čia ir laisvamaniai prasikalsta, jei tankiai užsipluoja ant nesusiprantančių nieko apie tikimą ir faktų nepriduodami, sako: nėra to, nėra kito. Tokiu būdu nepridavimas faktų iš tolimesnės tikėjimo historijos užgauja akli tikinčių jausmus ir visplatinasi ta neapykantos epidemija. Prasilenkia su teisibė gal ir socialistai, kurie kartais užgauja savo bendrus veikėjus, pasmerkdami abelnai viską, kas tik nesocialistiška. Sakau, pirm, negu ką pasmerkti, reikia pastoti geru juristu, perbėgti viską, surasti priežastis kokio iškrypimo, paskui daryti išvedimus: ar pasmerkt, ar laukti, paliekant progresu ir evoliucijos valiai. Bene tas, tai, man rodos, ir bus didžiausia priežastis jūsų, amerikiečių, vaidu.

Man rodos, mūsų broliams turėt rūpēti visuomenės reikalai, tai yra politiški ir ekonomiški, — nes nežiūrint, iš vidaus kokie jūs nebūtumėt: ar krikščionis, ar laisvamaniai, ar socialistai, — bet, išlauk vienodai jaučiate vienodą ekonomišką smūgį. Todėl kovokite visi lietuvių, tautos sariai, išvien su tamasybe, ir patysite tada savo kelius.

Tiek, Sūnau, šiuo kartu turėjau pasakyti, kaip mums atrodo išeivijų amerikiečių darbai. Tokius pranešiu apie Lietuvos gyvenančius savo brolius, kaip ir ką jie veikia del ateities.

Jūsų tėvas M.
P. J. M.—čius.

*** ***

Dobrovale, Suv. g. „Vien. L.“

N3 skaitau p. Dobrovališkio pranešimą iš Lietuvos, kad buvusiai valsčiaus susirinkime norėta perkelti valsčiaus raštine iš Silkinės į Lekečius, tai kad sulaukianti nuo to pasiryžimo, būk vietiniu žirkorius Manošas pasamdytas p.

Puida už degtinę su kitais dideli riksma kėlė, net daėjo iki baises ermiderio, kad net valdžia įsikišo. Kurie matė nesyki senioko

Puidos vardą, gal ir pamėlys,

kad tas žmogus tik latras, kuris už degtinę parsiduoda. Aš ir ne-

meginčia keletą žodžių apgynimui perbauso, stengdamiesi nuo Puidos pasakyti, kad čion eitu našles paskutinį skydą nuplesti. Už tą, žinoma, Puida ir užsistojo.

J. Naujokas.

IS ŠKOTIJOS.

Glasgow. Skaitai lietuviškus laikraščius ir gėrėjies, kur matai lietuvius krutant. Reikyt pasakyti, kad ir Glasgow lietuvių neatsilieka nuo kitų. 1911 metai ir mums atnešė šiokius tokius vasis. Štai kūn. Vasil. sutvėrė Blaivybės Draugiją. Ištikruj, jam tas darbas pasisekė su pagalba geru žmonių. Tikėjomės, kad tas gali atnešti šiokiai naują čionykiems lietuviams. Bet... pasirodė, kad mūsų Bl. Draugija Glasgow skiriasi nuo kitų blaivybės draugijų, kaip va Lietuvos ir Amerikoje. Visai kitoki ten įstatymai vartojami, negu pas munis Glasgow. Lietuvos ir Amerikos tarpe lietuvių tokiose draugijose visai nevalia vartoti svaiginančių gėrimų; o pas mūsų nera visai uždrausta gerti, tik kūn. V. pasakė: būtų labai gerai, kad negertumėt, bet jeigu ir gerite, tai gerkite... kad niekas neimatyt! Juk indomi blaivystė.

Viskas kas iš to išėjo, tas, kad dabar Glasgow karčeminkams padarė daugiau abalgos, nes mūsų „blaivininkai“ inėjė saliūnan, jau nesisės aikštėje, jie jieško kambariuko, kad patogiai pasilinksinti ir kad kiti jų nepamatytu. Na, ir „po senovēs“ išsimaukė, drožia namo svirduliuodami.

Zodžiu sakant, visai nera ko geri pasakyti apie tokiai blaivybės tvarką, kokia yra dabar čia lietuvių blaivininkų draugijon įvesata. Pats kunigas retai atsilanko, o žmonės išrinkti valdybon visi nesupranta draugystės reikalių. Juokinga, kaip susirinkimuoje jie pradeda vesti reikalus.

Blaivininkas.

IS KANADOS.

Merritt, B. C. Canada. Čionai miestelis neperdidelis. Jokių užsiemimų, kaip tik anglų kasyklas. Ligšiolai dirbo pilną laiką, o nuo 14 sausio atleido suvirš 100 darbininkų. Žmonelės turėjo greitai išsiskirstyti.

Miestelis daugiausiai apgyvendas škotų, lenkų ir rusnakų. Nežažai yra ir lietuvių; randasi 6 šeimynos, o payenių apie tuziną. Mažai katas linkes prie skaitymo. Iš viso laikraščių tarp jų tėra vos 4: du skaito „Lietuvą“, vienas „Keleivį“ ir vienas „Vienuybė Lietuvninkų“. Daugiausia liefuviai palinkę į alutį. Daug yra tokiu sportelių, kurie algos neišsitenka apmokėjimui į krautuvės. Krominkams nusibesta per duris žiūrėt, kurie neateina užsimokėt, ilgai nelaukus ir kviečia poliemana, ir riečia automobilių ratus.

Yra pas mus sportų ir iš merginų. Taip, viena lietuvių sportė, prisipirko krautuvėse ant vakinų vardo panėkaičių, čeverykaičių, skrybelaičių ir kitokių gražumelių. Bet piningu nemokėjo, tik ant vakinų bilas užrašė. Veikiai iškilo nedaili byla. Turėjo merginos tėvas savo sportės dukrelės pirkinius apmokėt. Višo mat yra ir pas mus! K. Šabas.

PRATINKIME JAUNUOMENĘ PRIE AMATU.

(Užbaiga.)

Šiandien pas lietuvius architektūros (būdavimo) amatas da menkai suprantamas; rodo se neminose laikose ir Lietuvos architektūros amatas augščiau stovėjo, negu šiandien. Tik pamikime Gedeminu pilį ir Biržų griose randamus po žeme stiprus akmeniu namus. Drąsiai sakysime, kad gilioje senovėje ir pas lietuvius architektūros amatas augščiau stovėjo. Taip Didžiojoje Lietuvos, taip Amerikoje labai pageidaujami architektūros specialistai. O kaip Lietuvos, tai būtinai reikalingas architektūros amatas, nes po teisibė mūsų žmonės nemoka gražių ir stiprių namų statyti. Daugiausiai mūsų žmonės stato namus iš apvalių sienoju, daug medžio sugadina ir negalima pastatyti gražaus namo. O jei tarpe lietuvių prasiplatinę architektūros amatas, tai lietuvių Didžiojoje Lietuvos išmoktų gražius namus statyti ir netaip daug medžiagos išsaikytų. Ir tas, beabejo, mūsų kultūrą pastumėtų pirmyn ir Lietuvos architektūros amatai pekalų augščiau.

Antras amatas — tai elektrotechnika, irgi visai žemai stovi taip Lietuvos, taip Amerikoje. Visai kitoki ten įstatymai vartojami, negu pas munis Glasgow. Lietuvos ir Amerikos tarpe lietuvių tokiose draugijose visai nevalia vartoti svaiginančių gėrimų; o pas mūsų nera visai uždrausta gerti, tik kūn. V. pasakė: būtų labai gerai, kad negertumėt, bet jeigu ir gerite, tai gerkite... kad niekas neimatyt! Juk indomi blaivystė.

Viskas kas iš to išėjo, tas, kad dabar Glasgow karčeminkams padarė daugiau abalgos, nes mūsų „blaivininkai“ inėjė saliūnan, jau nesisės aikštėje, jie jieško kambariuko, kad patogiai pasilinksinti ir kad kiti jų nepamatytu. Na, ir „po senovēs“ išsimaukė, drožia namo svirduliuodami.

Zodžiu sakant, visai nera ko geri pasakyti apie tokiai blaivybės tvarką, kokia yra dabar čia lietuvių blaivininkų draugijon įvesata. Pats kunigas retai atsilanko, o žmonės išrinkti valdybon visi nesupranta draugystės reikalių. Juokinga, kaip susirinkimuoje jie pradeda vesti reikalus.

Mikas Stakėnas, Gardner, Mass.

NEGIMĘ IR VĒL MIRE.

Pasklido tarp Amerikos lietuvių gandas apie dienraštį. Skelbėsi „Katalikas“, skelbėsi ir „Keleivis“ net po kelis kartus. Puišus dalykas. Danguolis rengėsi užsirašyt. Aš pati ypatiškai prikelbinau keletą lietuvių, kurie žadėjo dienraštį paremti. Bet... pasirodė, kad veltu buvo lūkestis. Pas mus prie kiekvieno žymiesnio sumanymo kila vaidai, keršai ir intrigos. Tas ir čia įvyko. „Katalikai“ pasigarsinės su dienraščiu, „Keleivis“, užuočia pāremi, užbēgo už akių ir pats apsigarsino leisiąs. Čia netik nebu-

Vyras su pačia persiskyrė. Viska pasidalino, liko tik vaikai. Moteris sako:

— Vaikų valdysimė po pusę laiko ant paros...

— Good! — patrys vyras net ranas.

— Bet aš turėsiau ji dieną — tėses moteriai — o tu nakti.

Nykus.

Pats save apsigaučiai

Jeigu nepaisai kosulio ir jeigu manai, kad "pats pereis".

Perskaityk šitą patarimą:

Kai tik pamatysi kad kas nors nebeberai plaučinėse, gerklę ar dūsavimo dudlėse, tai tuojuas imk

Severos Plaučių

Balsama

(SEVERA' BALSAM FOR LUNGS)

Turėk jo visuomet namie. Duok jo vienems ir suaugusiams ir mažiem.

Kiekvienas lašas svarbu!

Mokestis 25 ir 50 centų.

Turi pardavimui visi aptiekoriai. Kai perki, pažiurk ar tikrai pavardė „Severa" yra užrašyta ant gyduolių. Tai apsbergėsi uno apgaulių. Daktariškų patarimų klausų rašydamas šiuo adresu:

W. F. SEVERA Co., CEDAR RAPIDS IOWA

NAUJA RASTAI.

Laisvoji Mintis, N. 23. Psl. 562-538.

Turinys: „Moteri auklėjimas 100 metų atgal" pagal P. Chmiliovskį, Kl.

Jurgelionis „Apie Rygiškių Jono „Sintakę". J. Laukis „Revoliucija Chi-

nouose". Karolis Vairas „Literaturos

Evoliucijos Lapa". „Nietzsee apie

katalikystę ir krikščionybę". „Ly-

ties dora seniaus, dabar in toliaus"

II. Beletristika: Karolis Vairas „Pilk-

oji ūmėdė", „Gludi-Hudi" — eilės.

„Nauju Metu Nakti". — „Apie Ciur-

lionies pavelkslus".

Vadovas, N. 42 Psl. 207-106. Turinys (be pamoksly): „Apie socijalų

klassimą" (tasa). „Leonas XIII ir

Pius X" iš arčiv. Teodorovičiaus ver-

tė K. R. XX „Apie kunigų gyvenimą"

(tasa). Kun. P. A. „Seinų Dijesez-

jos bažnyčių Monografija" (tasa).

DARBAS.

Darbas tai didžiausia žmogaus palaima. Be darbo nėra gyvenimo. Palaimintas žmogus, kurs turi pajegų, nusimanyti ir norą dirbti. Iš darbo paeina jo paties ir jo šeimynos laimė. Bet tankiai atsitinga, kad jo kuno pajegos ji apliečia, jis netenkia valios tvirtumo. Aišku, kad jis reikalingas tuomet vaistų, kurie ji sustiprintų. Ir tokino vaidstu yra Triner's American Elixir of Bitter Wine. Tas vaidas sutaisytas iš gryno raudonojo vyno ir gerausių žolių. Su teikia apetitą, gydo sugedusias virškinamujų organų plėves, stiprina nervus ir raumenis, prasalinia pilvo ir vidurių skaudžimus, pataiso sukietusius viderius, išgydo galvos skaudžiamą ir visus reumatiškus ir neuralgiškus skausmus, sunkumą po valgio, pataiso ir atgaivina kraują. Visose aptekose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

leisti laiką ir pasilinksminti su savo draugais ir draugėmis. Muzikantai knogeriai. Be to, dainuoja Karalius Aniulų parapijos choras.

Užkviečia Komitetas.

DIDELIS KONCERTAS.

ir balius, parengė „Laisvės" choras Harrison, N. J. atsibus subato vakare 17 vasario, 1912 m. ant D. Rentschler'o svetainės, po No. 756 Harrison ave., Harrison, N. J. Koncerte dalyvauja šie chorai: vietiniškas „Laisvės" choras, Mildos vyrų choras iš Brooklyn, N. Y., Lietuvių klubo choras iš Brooklyn, N. Y., taipgi bus ir kitokių pasilinksmintų. Taigi malonūs viengieniai nepatingkėtie atsilankytis, nes bus vienas iš puikiusių vakarėlių, koks čia kada buvo. Tiketai ypatai 25e.

Užkviečia Rengėjai.

PROGRAMAS

Antro koncerto 1911-12 m., parengto suvienytų chorų, subatojį vasario 17 d., 1912 m., 8:15 val. vakare svetainėje ST. JAMES' AUDITORIUM 250-252 Jay str., Central Brooklyn, N. Y.

Dalis I. 1. a) Hymnas „Lietuva", M. Petrusko, b) „Šiunč manę motinėlę" Č. Sosnauskio. Daininos sujungti chorai, diriguoja K. Strumskis. 2. a.) „Per šilą jojau" ir b.) „Saltytis" S. Simkaus. Daininos Elizabethport'o chorai, diriguoja J. Steponavičia. 4. a.) „Kad as jojau" S. Simkaus, „Vilia" harm. A. Radzevičius, daininos Sv. Cecilijos chorai dirig. A. Radzevičia. 5. a.) „Motuš motuš" ir „O motule ma" M. Petrusko, C. Brooklyn chorai, dirig. K. Strumskui. 6. Kvartetas „Sunku gyventi" J. Naujailio. Kvarčetė išpildys K. Strumskis, A. Radzevičia, J. Steponavičia ir A. Kvederis. 7. a.) „Du broliukai kunigai" ir „Kas subatos vakarėli" S. Simkaus, Elizabethport'o chorai dirig. J. Steponavičia. 8. a.) „Per tamsią naktele" ir „Tekėjo saulėlė" S. Simkaus, Šv. Cecilijos chorai dirig. A. Radzevičia. 9. a.) „Noriu miego" M. Petrusko, „Baublys" harm. K. Strumskio Central Brooklyn chorai dirig. K. Strumskis. 10. Duetas „Skambando stygė" M. Petrusko, išpildys E. Mikulėtė ir A. Kvederis, akompan. K. Strumskis. 11. a.) „Eina garsas" ir b.) „Oti tu jieva" M. Petrusko, daininos sujungti chorai dirig. A. Radzevičiai.

Pasiagius koncertu, antra vakaro dalis, tai balius su ivairiais šokiais.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškan M. Staskevičiaus, 6 metų kaip Amerikoje, pereita vasarą gyveno Kensington, Ill. gi dabar girdėjau kad išsiaišavo į girią. Paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Pumpėnų val., Švilpiškių kaimo. Meldžiu jo paties ar kaa apie jį žinė man pranešti; turiu svarbų reikalą. Adresuokite:

J. Baška, Box 253, Genewa, Ill.

Pajieškan Jono Tillas, Kauno gub., Ukmegės pav., Utėnos val. Penkti metai kaip Amerikoje. Jis pirmiau gyveno Uniontown, Pa. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu jo paties ar kaa apie jį žinė man pranešti; turiu svarbų reikalą. Adresuokite:

Jonas Valckus, 155 E. 2nd st., New York City.

Ar pas tave kada esti

inkstų skausmai?
kryžiaus skausmai?
šlapimų netvarai?
drumžlės šlapimose?
puslės negerovės?

kepenų negerovės?
galvos skaudėjimai?
strėlinės gėlimai?
širdies silpimai?
kojų subrinkimas?

Severos Inkstų ir

Kepenų gyduolės

(SEVERA'S KIDNEY AND LIVER REMEDY)

Patariamos yra vartoti paminėtųjų sveikybų gydymui. Šitos gyduolės tukstančius kartų labai gerai pagelbėjo.

Mokestis 50c, didesni buteliai \$1.00.

SKAIKYK

Naujai išėjusiai iš spaudos knygelių Revoliucijos Athbaliai". Originaliai parašyta ir paveikslas papuošta. Perstatyti revoliucijos metus Lietuvoje ir revoliucionieriaus likimai ižšienyje. Kalba gana prieinama kožnam. Jos autorius — Senas Vincas. Kaina 15c., 10 knygelų už 1 dolerį.

Reikalauk pas:
V. JAKSTYS,
1815 E. Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
AGENTAI

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boeckus, 211th st.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garupis, 635 N. Front st.
Z. Urbaničius, 264 Hamilton st.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HOLYOKE, MASS.
K. P. Simkonis, 7 Columbia st.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petruskas, 415 Middle st.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanuskas, 39½ Oak st.

MONTELLO, MASS.
B. Piškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksnianis, 52 Grave st.
J. Mažeikia, 27 Comerton st.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 38.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12th st.

PATERSON, N. J.
A. Varakševičius, 70 Lafayette st.

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water st.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine st.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Smigelskas, 31 Weyl st.
P. Petronis, 211 Joseph ave.

SO. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose ave.
J. Digris, 340 Evans Court.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolis, 224 Athens st.
J. Stropis, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.
A. J. Povilaika, 804 Bank st.
M. Alyta, 1235 Bank st.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavicius, 15 Millbury st.
Jos. J. Kalakaukas, 121 Green st.

N. STA. PROVIDENCE, N. J.
V. Kasparavičius, Box 53.

ROCKFORD, ILL.
V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave.
J. Zebrauskas, 112 Green st.

RAYMOND, WASH.
Ed. Blaškevičia, Box 453.

BALTIMORE, MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore st.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambraziejas, 120 Grand st.
P. Pilėnas, 120 Grand st.

A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.
J. B. Ambrozauskas, 207 So. 1st st.

BOSTON, MASS.
Julius Bukantis, 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Simanskis, 32 Lincoln st.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.

M. K. Wilkevičia, 3225 So. Halsted st.

M. J. Damijonaitis, 3252 S. Halsted st.
Wn. Plišas, 942—32nd Pl.

John Sinkus, 1613 So. Halsted st.
Jos. Laukis, 3001 Farrell st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvetkauskas, 8602 Muskegon st.

CLINTON, IND.
J. Skinderis, R. F. D. No. 1, Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

Juokkis per visus metus!

Užsirašę „TARKA" nuvalykis nuo savo hakes visas rankšlės.

Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA" perleidžia per savo braždinį visokius ištvirkelius ir liurbas.

Gražių giesmelių su gaidomis

Juokingų uždavinų, šaradų. Pilna karikatura, juokingų paveikslų.

Tik vienas dol. metams.

Adresas: „TARKA", P. O. Box 895, New York City.

VISIEMS DEL

GEROVES!

Mūsų viengenciai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsiminako, kad randasi suvisai ne suprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiui būdu negalima suprasti.

Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlių, kuris skaitytojui gal labai dang pagelbēti, susitikus nesuprantamus žodžius.

Kaina tik 35 cent. Galima gauti pas:

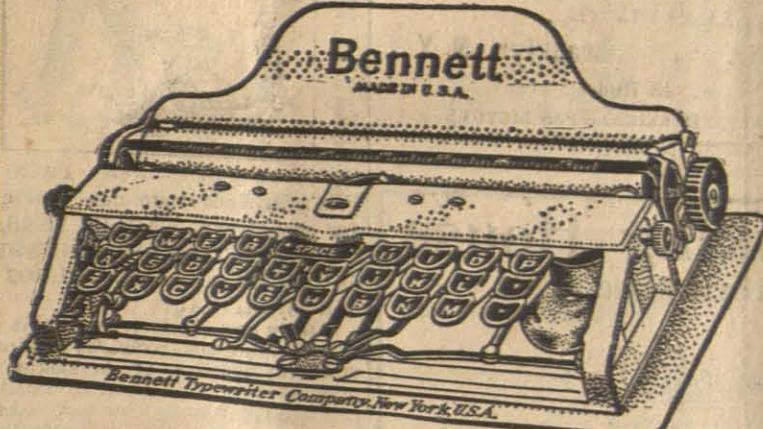
J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N.Y.

Kirpėjini ir Stovejini.
ŠIOS KNYGOS MOKEJIMAS
KAI SUTAISYTOS PAMA
SIOS SZALIES PRIMA
TAS IR KIRPĖJIMAS
PAMOKA SEKAN
DALYKŲ ETIKETŲ PRAMA
NISTELIS. BIRMA RUS
IR KIRPĖ

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universalika, raktai, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtos plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuoja nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierius 8 ir pusē colių platumo. Turi 84 literas ir ženklius. Volelis su literomis maišosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Sūsidėda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusē svoro. Sudėta iš labai puikiai skrynelių ir jų galima nešiotis rankoje, arba klieniuje. Ji yra netikta naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokiai prekė, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

**PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko**

Visada šaltas alus, skani ariekla, salius, porteris, visoki vynai ir kvepiantie cigara.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypa

Tel. 2834 Greenpoint.
**PIUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELL**
Skanus alus, gardi ariekla, elius, visoki vynas, kvepinti cigara, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakamiaus vietas, o busių užganėdinti.
78 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

**EMIGRANTŲ SELPMO KOMITETO
ADRESAI:**

S. Jančauskas,
250 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliuca 243 Bedford
Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauskas, 120
Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Kulėlis, 915 Clinton st
Hoboken, N. J.
Išd. V. Danuras, 223 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Sekr. J. A. Kavaliauskas.

**DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
ORGANIZACIJA S. L. A.**

Susivienijimas Lietuvii Amerikoje susidėda iš 250 kuočių, turi 10,000 sąmarių, New Yorke savo namus vertęs \$40,000.00. Išleidinėja savaitinių laikraštį „Tėvynė“, nurodantį, kad turi grynaus pinigų suvirš \$25,000.00. Apvietos reikalams ir kitokioms labdariniems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtu bent 100,000 sąmarių, tuomet tokia organizacija galėtų atnaujinti mūrus ir mūsy tautai mižiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastys kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burielis brolių lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąmarių, kaip pasekime to, našles iš našlaičių ir nusenę, po mirusiam sąmariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastys, kiek apsimokinys, kokius dabar nuolatos lietuvių nukenčia, galima būti išvengti, kiek našlaičių būty išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievertos pakliuvių į rankas kitataudžių ir žuva kaip lietuvių. Kiek pinigų mūsy visumone tada galėtų apversti visokiams naujiems tautos reikalams!

Sitous klausimus reikalaujame simai atsvarstyti. Pasvarstyti gerbiausias skaitojančios valandėlės, kaip angero gali būti padaroma organizacija iš tokių, kaip Susivienijimas Lietuvii Amerikoje.

Inmokėti pinigai iš šių organizacijų (S. L. A.), buvo pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkios gynybos valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo inmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašėlgavimui taip \$150.00, – \$300.00, – \$600.00 ir – \$1000.00. Yra keturi aktyrai apsangos pagal virš paminėtus

**DIDIS
GYDYTOJAS Dr. Ignatas Stankus M. D.**

pabaigęs daktarišką mokslo universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvartetus sukilėliausioje ir jas paskutinėje daktariškoje mokykloje New York Post-Graudate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specializavasi išsilavinę gydydyme visokius pavojingiausius ligų ir daryme operacijų; pabaigęs ta mokslo grau vardžių austišto, didžio daktaro, Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianoje. Ind. kur turėjo didelę praktiką gydydyme išvairių ligų atlikdamas savo užduot, kuo geriausiai ir užganėdinančiai žmonijai dabar gali paslavę labu svorio broliu tautiečiu, ir kad apsaugoti juos nuo išnaudojimo per nesėsininkus daktarus. Jengę savo ločnų naminių ligoninių!

KVIEZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jegu sergi, ar kenkiai kas sveikatai, skubei kreipktis pas manę ypatiskai arba laikui, o busi išgydyti. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neligoma, nesabejok, nes ar turėdamas dideles praktiką ir austesnį mokslo, taurėjus išsilavinęs tūkstančiu broliškių ir sūnūs rodo. Kiekvienas iš atsilaukusiu persitirkis, kad esu pabaigęs dideles daktariškas mokslo i galu geriausiai gydyti negu kiti daktarai sveitimiaučiai.

APSIUIMI PASEKMINGAI IŠGYDYTI LIGAS:

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sparami, kaulų, strėnų ir žonu; nuo visoikių kraujų ligų, užklijujimo ir nadirbimo vidurių; išbėrimo, kuno nėšėjimo, visoikių spuogų, dedervinų, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokiu nervų ligų, neuralgijos, drebėjimo sanaugų, nemiegimo ir išsiasi; nuo guto nūlimo, sunkaus kvepavimo, persalmio ir nuo visokų slugų. Nuo visokų užkrečiamų tyriškų ligų, ir visokų kitokų nusilpnėjimų sveikatos. Teip gnu visokų moteriškų ligų, skausmingų ir neregularių mėnesinį, baigti tekiomis ir gumbo ligų:

Turi Speciališką Diplomą dėl darymo Operacijų.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvijo ir visokų akmenų, skauduliu ir guži, ar batu pusele, inkstose, kepenyse ir žarnose, viska tą su pagelbėti operacijos galima prasilioti kuri geriausiai ir už menka mokesči. Darau teip gnu operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lyriškų organų, kaip vyrų teip ir moterys. Ištesinus pritrauktas kojas ir rankas. Išgylyau su naujaisi budo operacija repurtą, už menka preke.

Pertal krepkius ir kiekvienoje lipijoje pas manę. Jeigu negalima pribūti ypatiskai, tai parašykite gau skauda ir iškopus nesveikumas jaučiate savę, o aš suprasiu visiškai ir ištysę duosiu roda o jeigu reiks, prisisiūti ir gyduoti, o tas nedaro skirtumą kaip toli gyvenate Amerikai, Anglijai, Kanadoj ar kitaip šalise.

Atsilankantiems ypatiskai ir dėl operacijų, turia savo ločnų naminių puikų LIGONIBUTI. Biedrus gydu DOVANAI.

Dr. Ignatas Stankus M. D. 1220 S. Broad St., PHILADELPHIA, PA.
Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare Nedeliomis no 1 ik 5 vakare

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00**Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt**

trūkšmingiemis ir meilagingiemis Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užlikrins, paklauskite apgaiviko, kuomi užlikrins ir kur jo gvarancija? Atsakomas Agentas ir bankierius sudeda gvarancią į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiūlimi Tėvynėn, pasiteikite kaip ir kuomi užlikrins. Jūsų sunkiniai uždirbtas skatinė. Sudėjant Valstijos kason Šimtų tukstančių dolerių kaičio užlikrinių Jums. Išlėminkite, jogei netikrojo bankierius reiškia lenktis. Jūsų patarnavimais yra senas datyruosis Agentas, kuris: Siūlė 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 200 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įžaliojimus (daviniastis) visą tą atlieka pigiai atsakantai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortę kaunę. Atsakinėjai greitai, o patarimai dylai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st., NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Konkursinis**Geografinės Vadovėlis**

Kaina 75c.

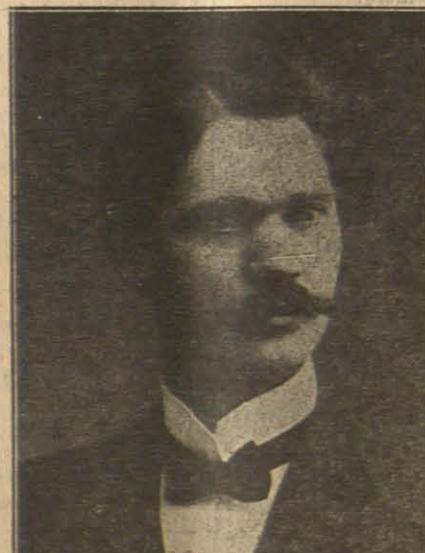
Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

**PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIU**

Darba atlieku

G. BENSON
328 Bedford Ave.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspansdintas ant dailaus, silibus popierius, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo maža lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygine, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvienas ižyti tą ŽEMLAPI ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

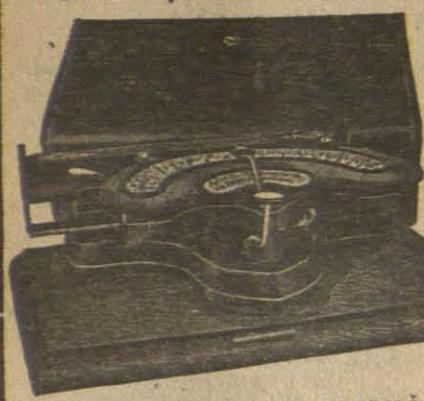
Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00**PIGIAUSIOS KAINOS — DIDŽIAUSIA APSAUGA \$100.000.00****PIGIA**

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir druciai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji panaudota po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 7 dol. Kav reikalinga tankai, tai kilnotis, tai geriausia pirkti mašinę su skrynele, kuria pasiėmgs į ranką kaip čemdanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

Telephone 1331

Nik. P. Zelwys

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisai ir gyvenimai:

1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuvių, kreipkitės reikale.

Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisai atidars
DIENĄ IR NAKTĮ.

213 Berry Str. Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

ŽMIJECZNIK

Zmijecznikas yra tiksras

Geriausias lietuviškas arba PAIN EX-PELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų. KAULU, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĒNU SOPES, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SU-KIMO ir DIEGLIU.

Jeigu nori ligioje ir nelaimėje pasibėgti, neįjieki rodos pas kokius nemokinčius žydelius ar kryžiokles savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parasyti pas savo locinā vienaučiant, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydantį vaistą.

ALBERTA G. GROBLEVSKY,

Plymouth, Pa. garsu dirbė „Lenkišku ir Lietuvišku gyduoliu“, o persitikusi, kad neįskleisi veltiu ir ant apgavysti savo sunčiai uždirbtu cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikų, vyru ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė svetkais — išgydyti Tave!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gydomoje ir gilioje slapoje užlaikia, kaip kūnigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokštai tikros gydytojai pagelbos, aprašyk savo negrovo, ašikai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant asakymo laikui, o niekuomet to nesigalies.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

IESEINA kas UTARNINKA ir PĒTNYČIA

Prenumerata kaštuojā:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Ant ketverčio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusose 15 markių.

MENESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IESEINA APIE 15 D. KOŽNO MENESIO.

Talpinasi visokiu gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusose 7 mk.

Kas visirašo "SAULE" ir "LINKSMĀ VALANDĀ" ir pilnai užsimoka, tai abu rastu gauna per visą metą už 33 in Ameriką, in Resija \$4.50, in Anglija 7 sh. Prieš tam pilnai užsimokėj skaitojojai kas metas gauna DOVANA puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

BIRUTE

LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

"BIRUTĘ" iešina kas pētnyciai Tilžėje (Mažojoje arba Prūsijoje).

"BIRUTĘ" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasižentimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

"BIRUTĘ" spausdinama lietuviškiai raidėmis irseina grynoj lietuvių kalboje.

"BIRUTĘ" jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitojus ypačiai su reikalaus prūsų lietuvių, šeite to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką klimą Didžiai Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

"BIRUTĘ" nori būti "apžvalga" visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą ivykdinti, prigulės ant savo tautiečių.

"BIRUTĘ" tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose viename metams tikrai \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išsirašyti "Birutę", tuomi parama reikalus prūsų lietuvių ir karto visos lietuviškos tautos.

"BIRUTĘ" galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra "Birutės" atstovas visos Amerikos.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,

VISOKI VYNAI,

KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(kampus Wythe ave.)

Telephones: 3254—T-Market.

Daktaras

Jonas J. Kaškiaučius

GYDO vyru, motorių ir vaikų ligas, pagelbsti pri gindymo.

VALANDOS: Nuo 9—12 ryt.

Nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str.

NEWARK, N. J.

PATENTS

prentuly obituos OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered, TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo for free report on patentability. All business conducted. HAND-BOOK FREE. Price everything. Tell us what you want to do. Sell patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Patent, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address, H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Brooklyn, N. Y.

Telephone 287 Broadway

New York N. Y.

KAMPAS Reade Gatvės

Telephone: Worth 2822

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.

213 Berry Str.

Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Telephone 1295 GREENPOINT.